

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์ การวิจัย 4 ข้อ คือ 1) ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) ศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของสถาบันการศึกษาใน ประเทศญี่ปุ่นและประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ที่มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ได้แก่ มหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัย Korea National Open University (KNOU) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี 3) เปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของ หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัย Korea National Open University (KNOU) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี และ 4) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตร นานาชาติบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มกับกลุ่มบุคคลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารหลักสูตร และ ผู้แทนหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของ สถาบันการศึกษาในประเทศญี่ปุ่นและประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ที่มีการจัดการเรียนการสอน ออนไลน์ ได้แก่ มหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น และ มหาวิทยาลัย Korea National Open University ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัย Korea National Open University ประเทศ สาธารณรัฐเกาหลี

ตอนที่ 4 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การศึกษานี้มุ่งศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลการศึกษาในส่วนนี้นำเสนอเป็น 2 ส่วน คือ 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ 2) การดำเนินการของหน่วยงานสนับสนุนหรือเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนี้

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผลการศึกษาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สามารถสรุปผลเป็น 4 ส่วน คือ 1) กระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และ 2) ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 3) จุดเด่นของหลักสูตร และ 4) อุปสรรคของการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนออนไลน์หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1) กระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผู้บริหารหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ระบุว่าแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรริเริ่มขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลเมื่อ 5 ปีก่อน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการพัฒนาศาสตร์ทางนิเทศศาสตร์ที่เป็นองค์ความรู้เชิงประยุกต์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การพัฒนาหลักสูตรมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายหลัก คือนักศึกษาที่ต้องการความก้าวหน้าในสายงานนิเทศศาสตร์ภายในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งพัฒนาตนเองด้วยหลักสูตรการศึกษาสำหรับภูมิภาคอาเซียนอย่างเฉพาะเจาะจง เพื่อให้โดดเด่นเป็นมหาบัณฑิตเฉพาะทางที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของภูมิภาคที่กำลังเติบโตขึ้นอย่างเข้มแข็งในตลาดโลก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลโดยไม่มีชั้นเรียน รองรับความต้องการทางการศึกษาของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทย

โดยอาศัยสื่อเทคโนโลยีการสอนทางไกล ดังนั้น ทางคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเล็งเห็นว่าหลักสูตรนี้สามารถพัฒนาให้รองรับนักศึกษาจำนวนมากในราคาหรือค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาทุกคนสามารถจ่ายได้ โดยการหมุนเวียนใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์

จากการสนทนากลุ่ม ได้ทราบข้อมูลข้อค้นพบจากการศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรเบื้องต้น คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายสำคัญอันดับแรกของมหาวิทยาลัย คือ ประชาชนคนไทยที่พำนักอาศัยอยู่ในต่างประเทศ จึงคิดริเริ่มหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) เป็นหลักสูตรออนไลน์เต็มรูปแบบ เพื่อให้เป็นหลักสูตรที่สามารถเรียนรู้จากสถานที่ใด ๆ ก็ได้

การพัฒนาหลักสูตรได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิเทศศาสตร์จากสายวิชาการ และวิชาชีพร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ได้แก่ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล และคณะผู้เชี่ยวชาญจากประเทศเนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค เนื่องจากแนวคิดการพัฒนาองค์ความรู้ที่เป็นอาเซียนควรพัฒนาจากความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญในภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างราบรื่น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น Skype ถูกนำมาประกอบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

หลังจากกระบวนการร่างหลักสูตรเสร็จแล้ว คณะผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย จากทางด้านวิชาการและด้านวิชาชีพเข้าร่วมการวิพากษ์และปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งช่วงเวลาที่คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าการจัดการเรียนการสอนออนไลน์หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ได้ดำเนินการให้บริการและส่งมอบสื่อการเรียนการสอนออนไลน์แก่นักศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้แก่ e-guideline และ textbook นอกจากนี้แต่ละชุดวิชาจะเปิดการสนทนาออนไลน์ระหว่างผู้สอนและนักศึกษาจำนวน 3 ครั้ง ผ่านโปรแกรม Microsoft link สำหรับปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนคือความไม่เสถียรภาพของการสื่อสาร เนื่องจากโปรแกรม Microsoft link จำเป็นต้องใช้ความเร็วอินเทอร์เน็ตพื้นฐานในการเชื่อมต่อ

นักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) สามารถค้นคว้าสื่อการสอนเพื่อประกอบการเรียน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน เพิ่มเติมที่รวบรวมไว้ในเว็บไซต์ e-library ของสำนักบรรณสารสนเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ยังจัดบริการเสริมด้วยการให้คำปรึกษาทางออนไลน์ผ่านระบบ Moodle และอีเมล ยกเว้นกรณีนักศึกษาประสบปัญหาสำคัญ เช่น ปัญหาด้านภาษาอังกฤษ ปัญหาส่วนตัวด้านการจัดการเวลา คณาจารย์จึงให้คำปรึกษาแบบเผชิญหน้ารายบุคคล

โดยสรุปกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1.1) บทบาทและหน้าที่ของการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนออนไลน์

ผู้ที่มีหน้าที่และบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้แก่

(1) **คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร** เป็นกลุ่มบุคลากรที่ทำหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาแต่ละชุดวิชา ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

(2) **คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา** เป็นกลุ่มบุคลากรที่ทำหน้าที่คัดเลือกสื่อที่ใช้ในการนำเสนอการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาของแต่ละชุดวิชา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงสุด ในขณะนี้จะมีกรรมการจากสำนักเทคโนโลยีการศึกษาที่ทำหน้าที่ออกแบบสื่อและระบบการสอนร่วมด้วย

(3) **เจ้าหน้าที่สำนักบัณฑิตศึกษา** เป็นกลุ่มบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานการจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นสมัครเข้าเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาจนสำเร็จการศึกษา

(4) **เจ้าหน้าที่สำนักเทคโนโลยีการศึกษา** เป็นกลุ่มบุคลากรที่อำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้แก่นักศึกษา เป็นบุคลากรจากศูนย์การเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning center) สังกัดสำนักเทคโนโลยีการศึกษา

1.2) การพัฒนาโครงสร้างและการสนับสนุนเนื้อหาการเรียนการสอน

การพัฒนาโครงสร้างและเนื้อหาการเรียนการสอนของหลักสูตรมหาบัณฑิตด้วยออนไลน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เริ่มต้นจากการพิจารณาคุณลักษณะ (Competency) ที่ควรจะเป็นของสายนิเทศศาสตรในภูมิภาคอาเซียน โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกทั้งจากสายวิชาชีพและสายวิชาการประชุมวิพากษ์ หลังจากนั้นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนเพื่อทำการร่างเนื้อหาชุดวิชา และประชุมร่วมกันในรูปแบบคณะกรรมการผลิตชุดวิชา กรรมการด้านออกแบบระบบการสอนเข้ามาร่วมแสดงแนวคิดการใช้สื่อในการนำเสนอ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลได้ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละชุดวิชา

หลังจากนั้น แต่ละชุดวิชาเข้าสู่กระบวนการผลิตร่วมกับศูนย์การเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning Center) ซึ่งสังกัดสำนักเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อเผยแพร่สื่อการสอนผ่านระบบ Moodle ของมหาวิทยาลัย

1.3) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรและชุดวิชา

หลังจากการออกแบบเนื้อหาในแต่ละชุดวิชาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแล้ว คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาประชุมร่วมกับกรรมการด้านออกแบบระบบการสอนเพื่อร่วมกันออกแบบการผลิตสื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตร โดยชุดวิชาหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 15 โมดูล ซึ่งประกอบด้วยการบรรยาย กิจกรรมที่มอบหมายนักศึกษาทั้งกิจกรรมงานเดี่ยวและกิจกรรมงานกลุ่ม การอภิปรายภายในห้องเรียนโดยการฝากข้อความภายใต้ประกาศ นักศึกษาเข้าเรียนแบบ Asynchronous ดังแสดงตัวอย่างในภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แสดงการปฐมนิเทศรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

1.4) การส่งมอบและสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าร่วมการเรียนการสอนออนไลน์

มหาวิทยาลัยส่งมอบสื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยการบริการให้คำปรึกษาผ่านโปรแกรมมอดูล (Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment: Moodle) การจัดการเรียนการสอนออนไลน์แต่ละวิชาอาจเริ่มไม่พร้อมกัน แต่ดำเนินการภายในช่วงเวลาแต่ละภาคการศึกษา โดยภาคการศึกษาที่หนึ่ง

ครอบคลุมระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนมกราคม และภาคการศึกษาที่สองครอบคลุมระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม

เดิมหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มุ่งเน้นการให้บริการนักศึกษาคนไทยในต่างประเทศ และนักศึกษาต่างชาติภายในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม จำนวนนักศึกษามหาบัณฑิตยังมีจำนวนไม่มาก จึงไม่สามารถประเมินหรือกำหนดว่านักศึกษากลุ่มเป้าหมายของหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์เป็นกลุ่มใดแน่นอน

มหาวิทยาลัยฯ ให้บริการสนับสนุนการศึกษาผ่านระบบโทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์และการสื่อสารผ่านสื่อสังคมโดยสำนักบัณฑิตศึกษา และสาขาวิชานิเทศศาสตร์เป็นหน่วยงานสำคัญในการสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าร่วมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาด้านวิชาการด้วยตนเองผ่านเว็บบอร์ดแบบ Asynchronous ในระบบ Moodle และเสริมด้วยการเชื่อมโยงผ่านสื่อสังคม Facebook เพื่อให้เกิดการตอบสนองที่รวดเร็วยิ่งขึ้นจากทั้งฝ่ายอาจารย์และนักศึกษา

2) ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

2.1) เครื่องมือสร้างเนื้อหาวิชา (Content Creation Tools, CCT)

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตใช้สื่อการสอนรูปแบบวีดิทัศน์ ร่วมกับสไลด์การสอน ซึ่งสร้างขึ้นในรูปแบบรายการ e-learning ผ่านศูนย์การเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning Center) ภายใต้การดูแลของสำนักเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนเนื้อหาวิชาถูกจัดทำในรูปสื่อวีดิทัศน์ที่ถ่ายทำขึ้นล่วงหน้าหรือถ่ายทำสดพร้อมถ่ายทอดสไลด์และเอกสารประกอบการสอนสามารถจัดทำในรูปแบบไฟล์เอกสาร เพื่อนำขึ้นระบบสำหรับประกอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

2.2) ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System, LMS)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยประยุกต์ใช้ระบบ Open source ที่เรียกว่าโปรแกรม Moodle เป็นระบบการจัดการการเรียนรู้ของนักศึกษาที่สามารถบูรณาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อนำเสนอผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน และแท็บเล็ต รองรับการนำเสนอทั้งในระบบ iOS และ Android ซึ่งทำหน้าที่นำเสนอบทเรียนในรูปแบบวีดิทัศน์ การอภิปรายกลุ่มสามารถดำเนินการได้โดยการฝากข้อความบนเว็บบอร์ด เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอนเข้ามาตอบแบบ Asynchronous ได้

นอกจากนี้สาขาวิชา ทำการนัดหมายเปิดห้องสนทนาสด (Live Chat) เพื่อตอบข้อสงสัยกับอาจารย์ผู้สอน รวมถึงการสนทนากันเองระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนแบบ Synchronous โดยผู้เรียนสามารถเปิดกล่องเพื่อเห็นหน้าอาจารย์ผู้สอนได้

ภาพที่ 4.2 หน้าระบบที่แสดงตารางนัดหมายเปิดห้องสนทนาสด

ระหว่างการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ นักศึกษาสามารถศึกษาสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพิ่มเติมในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

ภาพที่ 4.3 สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

2.3) ระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา (Student Management System, SMS)

ระบบการจัดการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชทั้งระดับปริญญาตรี และปริญญาโทเป็นระบบการจัดการที่ผ่านออนไลน์บางส่วน ได้แก่ ระบบการแสดงผลการลงทะเบียน ภายหลังการลงทะเบียนแบบชำระเงินผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร ระบบการเข้าฟังการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ การอภิปรายในห้องเรียนออนไลน์ ระบบการตรวจสอบผลการสอบ และระบบการแสดงผลความก้าวหน้าทางการเรียนออนไลน์ ดังภาพ 4.4 และ 4.5

ลำดับ	เลขประจำตัวนักศึกษา	ชื่อ-ชื่อสกุล	จังหวัด	ประเภทการลงทะเบียนเรียน	ชุดวิชา
1	2553000390	นางจตุรนต์ เก่งสินธุ	ปทุมธานี	ลงทะเบียนสอบประมวลความรู้ ปริญญาโท	03120
2	2543003129	นางสาวทาทะจา โห้สีกร	กรุงเทพมหานคร	ลงทะเบียนแก่ 1 ชุดวิชาศึกษาศาสตร์ ปริญญาโท	32733
3	2553001013	นางสาวปิยะฉัตร บุญวัฒน์	กรุงเทพมหานคร	ลงทะเบียนสอบประมวลความรู้ ปริญญาโท	03110
4	2553001773	นางสาววราภรณ์ ปฎิทธิณี	นนทบุรี	ลงทะเบียนสอบประมวลความรู้ ปริญญาโท	03110
5	2563001834	นางสาวสุกัญญา ทุมณี	นนทบุรี	ลงทะเบียนแก่ 1 ชุดวิชาศึกษาศาสตร์	32733

ภาพที่ 4.4 หน้าจอไฟล์ข้อมูลแสดงผลการลงทะเบียน

ปีการศึกษา	ภาคการศึกษา	ชุดวิชา	ผลการสอบ
2556	1	30701	B+
2556	1	30702	B
2556	2	32733	B+
2557	1	32715	B+
2557	2	32714	A
2557	2	32716	IP
2557	2	32716	IP
2558	1	32716	IP
2558	1	32716	I
2558	1	32718	P
2558	2	32716	P

ภาพที่ 4.5 ระบบบริการข้อมูลผลการสอบของนักศึกษา

2.4) ระบบด้านบัญชีและการเงิน (Accounting System, AS)

ระบบการชำระเงินที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ยังต้องอาศัยการโอนเงินผ่านระบบบัญชีธนาคาร ไม่ว่าจะเป็นการชำระเงินที่เคาน์เตอร์ธนาคาร หรือผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิสของร้านสะดวกซื้อ หรือผ่านไปรษณีย์ไทย อย่างไรก็ตาม การชำระเงินผ่านศูนย์บริการครบวงจรหรือกองคลังของมหาวิทยาลัยสามารถชำระผ่านบัตรเครดิตได้ หากแต่นักศึกษาจำเป็นต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมในการชำระเงินผ่านบัตรเครดิตประมาณร้อยละสาม

กองคลังลงบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีรายได้ของการลงทะเบียนเป็นรายได้ประจำหลักสูตร แต่ยังไม่สามารถแสดงรายจ่ายของแต่ละหลักสูตร จึงไม่สามารถประเมินผลตอบแทนของแต่ละหลักสูตร ดังนั้น ผลประกอบการของหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์ที่เปิดรับนักศึกษาไปแล้วจึงไม่อาจนำมาแสดงได้

ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างใบชำระเงินเพื่อลงทะเบียน

3) จุดเด่นของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สรุปลงจากผลการสนทนากลุ่ม ดังนี้

(1) เป็นหลักสูตรที่โดดเด่น พัฒนาจากศาสตร์เชิงประยุกต์ขึ้นเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาค

(2) มีคณาจารย์จากในภูมิภาคร่วมพัฒนาหลักสูตร และร่วมสอนวิชาต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่แท้จริงและบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบหลากหลายวัฒนธรรม

(3) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจากด้านวิชาการและวิชาชีพ และทางวิชาชีพหลักสูตรได้มีข้อตกลงกับสถานี Thai PBS ที่มาร่วมสร้างสื่อและให้สถานที่การอบรมเรียนรู้ฝึกงานแก่นักศึกษา

(4) การจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ แต่มีทางเลือกในการอบรมประสพวิชาชีพที่เป็นทั้งออนไลน์และเผชิญหน้า โดยใช้จุดเด่นของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่เป็นมหาวิทยาลัยทางไกล สาขาวิชาสามารถดำเนินการพัฒนาสื่อการสอนเช่นเดียวกับหลักสูตรอื่น เพียงแต่ทุกอย่างอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคู่มือการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เอกสาร สื่อประชาสัมพันธ์ e-learning ด้วย Moodle และประสบการณ์วิชาชีพออนไลน์

4) อุปสรรคของการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนออนไลน์หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สรุปรูปจากผลการสนทนากลุ่ม ดังนี้

4.1) ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายใน

การพัฒนาและการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตร์อาเซียน ยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการ โดยบุคลากรหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นความรับผิดชอบหลักของสาขาวิชา และขาดการเล็งเห็นความสำคัญของการเปิดหลักสูตรนิเทศศาสตร์อาเซียน นอกเหนือไปกว่ามิติทางด้านนโยบายการบริหารมหาวิทยาลัย ดังนั้น ผลที่ได้คือ ทางสาขาวิชา ต้องเป็นผู้ผลักดันและดำเนินการจัดการเรียนการสอนตลอดกระบวนการ ตัวอย่างเช่น การวางนโยบายส่วนกลาง เช่น ระเบียบการเบิกจ่าย ถูกผลักให้สาขาวิชา เป็นหน่วยงานจัดทำ แทนที่จะเป็นระเบียบการเงินส่วนกลางที่จัดทำโดยกองคลังและคณะกรรมการการเงิน เป็นต้น ทำให้คณาจารย์บริหารหลักสูตรต้องรับผิดชอบงานตั้งแต่เริ่มพัฒนาหลักสูตรไปจนถึงบุกเบิกการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลภายใต้สาเหตุเชิงลึกที่เป็นไปได้ที่ก่อให้เกิดหน่วยงานภายในขาดการมีส่วนร่วม อันได้แก่

(1) ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรออนไลน์เต็มรูปแบบ หน่วยงานสนับสนุนภายในมหาวิทยาลัยคุ้นเคยกับการบริการ และประสานงานในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบดั้งเดิม ขณะที่หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรเริ่มต้นของระบบการจัดการเรียนการสอนด้วยออนไลน์เต็มรูปแบบ รวมถึงริเริ่มการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนี้จึงไม่ได้รับการตอบสนองด้านการเรียนรู้และปรับตัวจากบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเท่าที่ควร

(2) ขาดความเหมาะสมของโครงสร้างการบริหารงาน เนื่องจากปัจจุบันมหาวิทยาลัยเป็นรูปแบบรวมบริการประสานภารกิจ ดังนั้นการขับเคลื่อนการจัดการต้องอาศัยผู้บริหารจากส่วนกลางและผู้อำนวยการหน่วยงานเป็นหลัก เมื่อหลักสูตรนิเทศศาสตร์อาเซียนอยู่ภายในความรับผิดชอบของสาขาวิชานิเทศศาสตร์เพียงหน่วยงานเดียว จึงไม่สามารถขับเคลื่อนหน่วยงานอื่นไปดำเนินงานร่วมด้วยได้ เพราะขาดอำนาจการบังคับบัญชาที่จะสั่งการให้เกิดการตอบสนองต่อความต้องการของหลักสูตร ผู้อำนวยการหน่วยงานสนับสนุนขาดการมีส่วนร่วมในการประชุมขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากภาระงานในหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติการในหน่วยงาน จึงดำเนินการตามลำพัง โดยขาดความรู้ความเข้าใจ จนกระทั่งเกิดปัญหาเร่งด่วน

(3) ขาดการติดตามบังคับบัญชาจากผู้บริหารและผู้อำนวยการหน่วยงานสนับสนุน เมื่อโครงสร้างการบังคับบัญชาภายในมหาวิทยาลัยไม่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนผ่านสาขาวิชา ผู้บริหารระดับสูงจึงไม่สามารถริเริ่มหลักสูตรนานาชาติออนไลน์ด้วยการให้แนวทางเชิงนโยบายได้เท่านั้น ส่งผลให้ผู้บริหารจำเป็นต้องกำกับดูแลให้เกิดการจัดการเรียนการสอนขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมร่วมกับสาขาวิชา ด้วย เนื่องจากการบริหารตามวัตถุประสงค์ (Management by Objective) ต้องอาศัยสายการบังคับบัญชาที่แท้จริงจากผู้บริหารและผู้อำนวยการหน่วยงานสนับสนุน จึงจะขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้รองรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบได้

(4) ขาดระเบียบที่รองรับการเปิดหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ที่ชัดเจน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ การพัฒนาหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์จำเป็นต้องอาศัยระเบียบสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทั้งระเบียบในเชิงบริหาร เช่น โครงสร้างการดำเนินงาน หน่วยงานดูแลหลักสูตร หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และระเบียบในเชิงปฏิบัติ เช่น ระเบียบการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน เป็นต้น เพื่อรองรับการดำเนินงานหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

4.2) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และทุนการศึกษาสนับสนุน

การกำหนดค่าใช้จ่ายในการศึกษา และทุนการศึกษาสนับสนุนหลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พัฒนาจากแนวคิดเพื่อลดต้นทุน คือการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มีต้นทุนต่ำกว่าหลักสูตรแบบเผชิญหน้า อย่างไรก็ตาม การคำนวณต้นทุนของหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์จากองคมนตรีของมหาวิทยาลัยมีต้นทุนพื้นฐานค่าใช้จ่ายการเข้าเรียนในหลักสูตรสูงจนไม่อาจแข่งขันในตลาดการศึกษาได้ เนื่องจากแนวทางของระบบการคิดต้นทุนขององคมนตรีที่คำนวณค่าใช้จ่ายการบริหารจัดการภายในสูงมากและคำนวณเพื่อค่าใช้จ่ายหลายรายการที่ไม่จำเป็นต้องใช้ในหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์

มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องทบทวนแนวทางคำนวณต้นทุนในปัจจุบัน ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เนื่องจากการตั้งค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมส่งผลกระทบต่อ การรับนักศึกษาเพื่อเข้าเรียนในหลักสูตร เมื่อเริ่มเปิดหลักสูตรนิเทศศาสตรอาชีวศึกษา มีนักศึกษาจาก นานาชาติในภูมิภาคสอบถามและสนใจหลักสูตรมากกว่า 30 คน อาทิ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น แต่เมื่อพิจารณาค่าลงทะเบียนตลอดหลักสูตรกว่า 250,000 บาท เหลือ นักศึกษาชาวไทยเพียง 5 คนเท่านั้นที่ติดต่อสมัครเข้ามา ซึ่งล้วนแต่เป็นนักศึกษาไทยทั้งสิ้น นักศึกษา หลายคนให้ข้อมูลว่าค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยตั้งไว้ค่อนข้างแพงกว่าหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติ ออนไลน์ของมหาวิทยาลัยอื่น ทำให้นักศึกษาตัดสินใจถอนตัวไม่สมัคร ปัจจุบันสาขาวิชา ดำเนินการ ปรับลดค่าใช้จ่ายเป็น 200,000 บาท ซึ่งต้องเสียเวลาดำเนินการขออนุมัติอีกครั้ง

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในประเทศไทยจะมีข้อตกลงและ ทุนการศึกษา ยกเว้นค่าเล่าเรียนให้หลักสูตรนานาชาติ ส่งผลทำให้มีนักศึกษาทุนจากต่างประเทศเข้า มาเรียน ซึ่งล้วนแต่นิยมชมชอบประเทศไทย การเข้าศึกษาของนักศึกษาจากต่างประเทศช่วยสร้าง ภาพลักษณ์ให้หลักสูตรและมหาวิทยาลัย ความหลากหลายวัฒนธรรมดึงดูดให้หลักสูตรมหาบัณฑิต นานาชาติออนไลน์มีนักศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศสนใจเข้าศึกษาเพิ่มขึ้น

4.3) ด้านการตลาด

การดำเนินการตลาดของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา นิเทศศาสตรอาชีวศึกษา (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชขาดผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดำเนินการอย่างจริงจัง การประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนตกเป็นหน้าที่หลักของอาจารย์ ผู้พัฒนาหลักสูตรในสาขาวิชา เดินทางนำเอกสารประชาสัมพันธ์ไปฝากไว้ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใน ต่างประเทศ ขณะที่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่มีวิทยาลัยนานาชาติอาศัยระบบตัวแทน (Agent) ประชาสัมพันธ์ไปยังนักศึกษา ซึ่งคิดค่าใช้จ่ายประมาณ 500 ดอลลาร์ต่อนักศึกษา ส่งผลให้ได้ นักศึกษาจากต่างประเทศเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก

4.4) ด้านทรัพยากรรองรับการจัดการเรียนการสอน

(1) สถานที่ มหาวิทยาลัยขาดความพร้อมด้านสถานที่ และบรรยากาศ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อรองรับนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาชีวศึกษา (หลักสูตรนานาชาติ) อาทิ ห้องพักนักศึกษา ป้ายบอกทาง เป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้แก่สถาบันในการรับนักศึกษาหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาชีวศึกษา (หลักสูตรนานาชาติ)

(2) ระบบเทคโนโลยี ระบบสนทนากลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม Microsoft link ของมหาวิทยาลัยยังประสบปัญหาในการเชื่อมต่อ เพราะโปรแกรมนี้ต้องอาศัยความเร็ว อินเทอร์เน็ตพื้นฐานของผู้เข้าร่วม หากนักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำ เช่น อินเทอร์เน็ตจาก

โทรศัพท์มือถือ อาจเกิดปัญหาการสื่อสารหลุดได้บ่อยครั้ง มหาวิทยาลัยควรพิจารณาจัดหาโปรแกรมอื่น เช่น Webminar ของ Cisco ซึ่งอาศัยความเร็วพื้นฐานของ Server เป็นหลัก ถึงแม้นักศึกษาเชื่อมต่อด้วยอินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำ การสนทนากลุ่มออนไลน์สามารถดำเนินการไปได้

(3) ขาดระเบียบรองรับ มหาวิทยาลัยขาดระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นระเบียบการเบิกจ่ายและระเบียบค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) เป็นไปอย่างล่าช้า เพราะต้องดำเนินการขออนุมัติระเบียบการต่าง ๆ เพื่อรองรับการเบิกจ่าย

(4) ขาดบุคลากรที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยขาดบุคลากรที่รองรับการจัดการเรียนการสอน บุคลากรในมหาวิทยาลัยขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ รวมถึงขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ บุคลากรขาดการมีส่วนร่วมผลักดันการดำเนินการของหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ ยิ่งทำให้การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์เต็มไปด้วยอุปสรรค เช่น การนำข้อมูลขึ้นเว็บไซต์ใช้เวลาในการดำเนินการนานมาก เนื่องจากต้องรอความร่วมมือจากหน่วยงานภายใน ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนราชการอันใช้เวลานาน ทำให้ปัจจุบันสาขาวิชาฯ ต้องแยกเว็บไซต์ และจ้างบุคลากร (International Consultant) มาสนับสนุนการดำเนินงานหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์โดยเฉพาะ เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน เป็นต้น

(5) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) มีข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนให้แก่ทางมหาวิทยาลัย ดังนี้

(5.1) พัฒนาระบบเทคโนโลยีภายในมหาวิทยาลัยสู่ทฤษฎีธรรมาธิราช เข้าสู่มหาวิทยาลัยนวัตกรรม เช่นระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย ระบบเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

(5.2) ปรับเปลี่ยนโครงสร้างและนโยบายการบริหารให้เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ หากเป็นไปได้ สมควรจัดตั้งวิทยาลัยนานาชาติขึ้น เพื่อดูแลหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5.3) ปรับเปลี่ยนการจัดชุดวิชาให้เป็น 3 หน่วยกิต เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพราะสามารถอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการถ่ายโอนชุดวิชา กรณีที่เกิดการแลกเปลี่ยนนักศึกษา หรือเทียบโอนชุดวิชา

(5.4) ปรับปรุงการคำนวณต้นทุนของหลักสูตรให้เหมาะสมแก่การดำเนินการ ค่าลงทะเบียนที่เหมาะสมของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชควรอยู่ระหว่าง 80,000 ถึง 100,000 บาท ซึ่งทางมหาวิทยาลัยควรปรับการคิดค่าใช้จ่ายการบริหารจัดการภายในคิดตามความเป็นจริง

(5.5) พัฒนาบรรยากาศและสถานที่ภายในมหาวิทยาลัยให้ดูเป็นสากล และรองรับนักศึกษาในกลุ่มออนไลน์นานาชาติ ได้แก่ ป้ายบอกทาง ห้องพักนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์

(5.6) ควรวางแนวทางรูปธรรมของการเปิดหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ที่ชัดเจน ผู้บริหารระดับกลางและระดับสูงเข้ามามีส่วนร่วมในแผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ เพื่อให้เกิดการดำเนินการเป็นไปตามงบประมาณและระยะเวลาที่วางไว้ หากมหาวิทยาลัยต้องการเปิดหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์อย่างจริงจัง ควรกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์เป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของผู้บริหารทุกระดับ

1.2 การดำเนินการของหน่วยงานสนับสนุนหรือเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มการดำเนินการของหน่วยงานสนับสนุนหรือเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประกอบด้วย 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา งานวิเทศสัมพันธ์ และกองคลัง (จากการสนทนากลุ่ม ผู้แทนจากสำนักทะเบียนและวัดผลแจ้งว่าสำนักทะเบียนและวัดผลไม่ค่อยมีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา และไม่มีแผนหลักสูตรนานาชาติ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการสนทนากลุ่มเพียง 5 หน่วยงาน) ดังนี้

1) สำนักคอมพิวเตอร์

สำนักคอมพิวเตอร์ทำหน้าที่ควบคุมและจัดหาอุปกรณ์ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการผลิตสื่อออนไลน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

1.1) พันธกิจของสำนักคอมพิวเตอร์

(1) พัฒนาและให้บริการโครงสร้างขั้นพื้นฐานด้านไอที ให้แก่มหาวิทยาลัย

(2) พัฒนาและให้บริการระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนงานบริหาร งานบริการ และงานวิชาการของมหาวิทยาลัย

(3) พัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

1.2) บทบาทสำนักคอมพิวเตอร์ต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหัศจรรย์นานาชาติออนไลน์ คือ การจัดหาฮาร์ดแวร์ (Hardware) การดูแลระบบเครือข่าย และโครงสร้างพื้นฐานทางระบบสารสนเทศ

1.3) อุปสรรคของการพัฒนาและการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตร์อาเซียนที่ผ่านมา ในมุมมองของสำนักคอมพิวเตอร์ ดังนี้

(1) ขาดการประสานงานเกี่ยวกับกิจกรรมว่าต้องใช้เครื่องมืออะไร สำนักคอมพิวเตอร์มีบทบาทในการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือเพื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ แต่ต้องได้รับข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ จะได้ทราบว่าต้องใช้เครื่องมืออะไร เพื่อให้สำนักคอมพิวเตอร์ได้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เนื่องจากการดำเนินงานต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมจากหลายหน่วยงาน ดังนั้นควรมีผู้รับผิดชอบที่ทำหน้าที่ประสาน วางแผน และมีการจัดประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละเรื่องว่าใครควรรับผิดชอบ หรือจะติดตามงานกับใคร เช่น เรื่องปฐมนิเทศผ่านระบบออนไลน์ เรื่องการจัดทำเว็บไซต์ของหลักสูตร เป็นต้น

1.4) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในมุมมองของสำนักคอมพิวเตอร์

(1) ควรจัดตั้งคณะทำงานมหาวิทยาลัยในการเปิดหลักสูตรนานาชาติออนไลน์ โดยคณะทำงานนี้ควรประกอบด้วยท่านอธิการบดีเป็นประธานของคณะทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้การสั่งการและการตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ทำงานจะเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เข้ามาทำงานเป็นทีมร่วมกัน มีการร่วมกันกำหนดกระบวนการดำเนินงานและการติดตามงานกันอย่างต่อเนื่อง

(2) การเตรียมความพร้อมของหลักสูตร ทางหลักสูตรควรเตรียมเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนให้พร้อม กำหนดตารางกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ การสื่อสารกับนักศึกษาจะต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อะไรบ้าง รวมทั้งการทดสอบความพร้อมของ

ระบบ และความพร้อมในการใช้งานในระบบของคณาจารย์ และการเข้าระบบเพื่อกิจกรรมของนักศึกษา

(3) การประชาสัมพันธ์ ทางหลักสูตรควรเตรียมเนื้อหาที่จะทำประชาสัมพันธ์เองโดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ รวมทั้งเตรียมบุคลากรดำเนินการประชาสัมพันธ์เนื้อหา และจัดทีมงานเพื่อสื่อสารให้ข้อมูลแก่นักศึกษา

2) สำนักเทคโนโลยีการศึกษา

สำนักเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่ควบคุมดูแลการผลิตสื่อทุกด้านที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัย

2.1) บทบาทสำนักเทคโนโลยีทางการศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ดังนี้

(1) บทบาทในการผลิตเนื้อหาประกอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เมื่ออาจารย์ผู้สอนหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์กำหนดเนื้อหา และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม อาจารย์จากสำนักเทคโนโลยีการศึกษามีส่วนร่วมในการประสานงานการผลิตเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรผ่านสื่อออนไลน์ที่ปรากฏบนเว็บไซต์ รวมถึงให้แนวความคิดการผลิตสื่อเสริมอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ประกอบการสอนออนไลน์ เช่น เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์การสอน โดยการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สามารถเลือกใช้สื่อได้กว้างมากกว่า การอภิปรายกลุ่ม ทั้งแบบตามตารางสอน (Synchronous) และไม่ตามตารางสอน (Asynchronous) การร่วมกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น รวมถึงการตอบสนองรูปแบบชีวิตของนักศึกษายุคปัจจุบัน ที่เปลี่ยนช่องทางการศึกษาผ่านสื่อหนังสือและโทรทัศน์เข้าสู่สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางคอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟน

(2) บทบาทในการกำหนดกิจกรรมเพื่อตอบวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาผ่านกิจกรรม ซึ่งต้องเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมในการตอบสนองวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มีบทบาทในการช่วยออกแบบรูปแบบกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาการสอนและวัตถุประสงค์การสอน

2.2) อุปสรรคของการพัฒนาและการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ที่ผ่านมา ดังต่อไปนี้

(1) ขาดความพร้อมในส่วนการวางแผนเนื้อหาและกิจกรรมของหลักสูตรออนไลน์ ผู้สอนควรเตรียมเนื้อหาการสอน วัตถุประสงค์ รวมถึงกิจกรรมประกอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เสร็จเรียบร้อยล่วงหน้าอย่างน้อย 6 เดือนก่อนเปิดหลักสูตร เพื่อให้มีเวลาในการทดสอบระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่าน Moodle และนักศึกษาได้รับประสบการณ์การเข้าเรียนที่มีความพร้อม

(2) ขาดระเบียบรองรับการพัฒนาและการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) เนื่องจากหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรใหม่ที่เป็นรูปแบบออนไลน์ทั้งหมดและเป็นภาษาอังกฤษ ทางสาขาวิชา ควรเตรียมความพร้อมด้านระเบียบการเบิกจ่ายว่าเหมาะสมกับการพัฒนาและการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) เพื่อให้อาจารย์และผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนสามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบที่วางแผน

2.3) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนในมุมมองสำนักเทคโนโลยีการศึกษา

(1) การเตรียมความพร้อม สาขาวิชา สามารถประสานงานกับสำนักเทคโนโลยีการศึกษาในการเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางเทคโนโลยีให้แก่คณาจารย์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ รวมไปถึงความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยี หากมีจำนวนนักศึกษาประสงค์เข้าศึกษาในหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ค่อนข้างมาก ทางสำนักเทคโนโลยีการศึกษานิติประสานงานเพื่อจัดเตรียมเช่าพื้นที่ของระบบรองรับความต้องการของหลักสูตร

สำนักเทคโนโลยีการศึกษาอำนวยความสะดวกด้านบุคลากรให้แก่หลักสูตรฯ โดยทางหลักสูตรฯ สามารถแจ้งความจำนงขอบุคลากรจากสำนักเทคโนโลยีการศึกษามาช่วยด้านการผลิตเนื้อหาและการจัดเตรียมกิจกรรมได้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น

(2) การสนับสนุนกิจกรรมร่วมระหว่างอาจารย์และนักศึกษา อาจารย์เพียงท่านเดียวอาจไม่สามารถดูแลนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง หลักสูตรอาจต้องพิจารณาการจัดจ้างผู้ช่วยสอน เพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่แตกต่างจากการสอนแบบเผชิญหน้า

นอกจากนี้ หลักสูตรฯ อาจพิจารณาใช้โปรแกรมสนับสนุน เช่น สไลด์เพสบู๊ค อีเมล เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มีประสิทธิภาพ และเกิดปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาผู้เรียน สำนักเทคโนโลยีการศึกษาเคยประสานงานในการบูรณาการสื่อสังคมอย่างเพสบู๊คลงบนระบบ Moodle เพื่อให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาล่องตัวมากยิ่งขึ้น

(3) การจัดเตรียมระเบียบที่รองรับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) สาขาวิชา ควรจัดเตรียมระเบียบที่ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรฯ เพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติงานของ

บุคลากรต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้โดยไม่ติดขัด หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ประสบปัญหาการดำเนินงานจากการขาดภาวะเปรียบเทียบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์นานาชาติ สาขาวิชาฯ จึงจำเป็นต้องดำเนินการร่างระเบียบเพื่อขออนุมัติไประหว่างการเปิดรับนักศึกษา ส่งผลให้การเปิดหลักสูตรดำเนินการอย่างไม่ราบรื่นนัก

3) สำนักบัณฑิตศึกษา

ฝ่ายการศึกษานานาชาติเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่เริ่มต้นสมัครเข้าเรียนจนสำเร็จการศึกษา ได้แก่ งานทะเบียนบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่รับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา ลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษา และสำเร็จการศึกษา งานประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ งานด้านนโยบายโดยการส่งเอกสารขออนุมัติผ่านกรรมการบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย งานมาตรฐานบัณฑิตศึกษา การจัดสอบ และการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ของนักศึกษารูปแบบออนไลน์

บุคลากรในฝ่ายการศึกษานานาชาติประกอบด้วย 1) หัวหน้าฝ่ายดูแลการประสานงานกับหน่วยงาน และนโยบายการดำเนินงาน รวมถึงให้คำแนะนำแก่บุคลากรในการประสานงานกับนักศึกษา 2) เจ้าหน้าที่ดูแลงานประชุมและเอกสารของฝ่ายบัณฑิต และ 3) เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการช่วยประสานงานการตอบสนองนักศึกษา

3.1) บทบาทสำนักบัณฑิตศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ดังนี้

(1) การเปิดรับสมัครออนไลน์ สำนักบัณฑิตศึกษาจะดูแลการเปิดรับสมัครออนไลน์ ระบบนี้จะผ่านการตรวจสอบการกรอกข้อมูล ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และเกณฑ์การรับสมัครนักศึกษา เช่น เกณฑ์คะแนนภาษาอังกฤษจากทางสาขาวิชาฯ และเสนอต่อกรรมการบัณฑิตเพื่ออนุมัติ การดำเนินงานที่ผ่านมาทางสาขาวิชาฯ เป็นผู้ดูแลตรวจสอบการให้ข้อมูลแก่นักศึกษาทางเว็บไซต์ ฝ่ายการศึกษานานาชาติดูแลข้อมูลการสมัครและการลงทะเบียนของนักศึกษา โดยทางฝ่ายการศึกษานานาชาติส่งรายละเอียดต่อให้ทางสาขาวิชาฯ ในทุกวันพุธของแต่ละสัปดาห์

(2) ระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณีวิทยา ว่าด้วยการจ่ายเงินสมนาคุณผู้ออกข้อสอบและตรวจข้อสอบไล่และการสอบประมวลความรู้ระดับปริญญาโท (นานาชาติ) ระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณีวิทยา ว่าด้วยเงินค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท (นานาชาติ) และประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณีวิทยา เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการบริการการศึกษาระดับปริญญาโท (นานาชาติ) ซึ่งไม่รวมถึงการเบิกจ่ายค่าตอบแทนการผลิตและบริหารชุดวิชา การแปลชุดวิชาต่าง ๆ โดยระเบียบในส่วนนี้สำนักวิชาการเป็นผู้ดูแล

(3) การลงทะเบียนและการชำระเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เมื่อสำนักบัณฑิตศึกษาได้รับรายชื่อนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกจากสาขาวิชา และแจ้งผลการคัดเลือกผ่าน SMS และ e-mail แล้ว จากนั้นสำนักบัณฑิตศึกษาประสานงานให้นักศึกษาจ่ายเงินค่าลงทะเบียนผ่านช่องทางธนาคาร แต่หากนักศึกษาจ่ายผ่านบัตรเครดิตจะถูกคิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม 2.2% สำนักบัณฑิตศึกษาเก็บหลักฐานการเงินและแจ้งนักศึกษา แต่ขณะนี้มหาวิทยาลัยยังไม่เปิดช่องทางการชำระเงินค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ผ่านระบบออนไลน์ โดยจะมีเพียงระบบการรับสมัครเท่านั้นที่สามารถดำเนินการผ่านระบบออนไลน์ได้ (ผ่านบัตรเครดิต และธนาคารผู้ให้บริการจะดำเนินการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม 2.2% จากยอดที่ต้องชำระทั้งหมด)

(4) การประสานงานการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สำนักบัณฑิตศึกษาประสานงานการปฐมนิเทศ และการเปิดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์กับทางสาขาวิชา และสำนักเทคโนโลยีการศึกษา ว่าสาขาวิชา จะเริ่มปฐมนิเทศและเปิดชุดวิชาอย่างไร จากนั้นส่งข้อมูลให้สำนักเทคโนโลยีการศึกษาดำเนินการ

(5) การเก็บข้อมูลสารสนเทศนักศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษาทำการบันทึกข้อมูลนักศึกษาในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาโดยสำนักคอมพิวเตอร์ ซึ่งปัจจุบันต้องบันทึกแบบไม่อัตโนมัติ เพราะระบบสารสนเทศงานทะเบียนของมหาวิทยาลัยยังไม่พร้อมใช้งานเต็มรูปแบบ

3.2) อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ในมุมมองของสำนักบัณฑิตศึกษา พบว่าการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ที่ผ่านมามีอุปสรรคหลายประการ ดังนี้

(1) ความชัดเจนของค่าลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายในการเรียนของนักศึกษารวมถึงค่าตอบแทนอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการดำเนินการขออนุมัติระเบียบเกี่ยวกับการคิดค่าใช้จ่าย รวมถึงค่าลงทะเบียน ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาและค่าตอบแทนของอาจารย์และบุคลากรเป็นกระบวนการที่ใช้เวลานานหลายเดือน ดังนั้นเมื่อสาขาวิชา ปรับการคิดค่าใช้จ่ายใหม่ ส่งผลต่อการดำเนินงาน เช่น สาขาวิชานิเทศศาสตร์เคยกำหนดค่าลงทะเบียนทั้งหลักสูตรที่ค่าใช้จ่าย 250,000 บาท ปรากฏว่ามีนักศึกษาสมัครจำนวนน้อยมาก ทางสาขาวิชา จึงขอทบทวนค่าลงทะเบียนให้ลดลงเหลือ 200,000 บาท ซึ่งกระบวนการปรับค่าลงทะเบียนใหม่ ต้องดำเนินการใหม่ตั้งแต่ทำข้อเสนอใหม่ กองแผนงานต้องทบทวนค่าใช้จ่าย ขออนุมัติ และร่างระเบียบ ใช้เวลานานกว่า 10 เดือน ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการศึกษา

(2) ความพร้อมของทรัพยากรของมหาวิทยาลัย ได้แก่

(2.1) ทักษะภาษาอังกฤษของบุคลากรหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยยังไม่พร้อมรองรับการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นสำนักคอมพิวเตอร์ กองคลัง สาขาวิชา และสำนักเทคโนโลยีการศึกษา

(2.2) ความรู้ของบุคลากรที่ดูแลหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) เนื่องจากยังไม่มีเจ้าหน้าที่เลขานุการกิจเฉพาะที่ดูแลหลักสูตรฯ ที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดูแลก็มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลบ่อย ทำให้การประสานงานเป็นไปด้วยความยากลำบาก

(2.3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านงานทะเบียนยังไม่ครอบคลุมการดำเนินงานและการถ่ายโอนข้อมูลต่าง ๆ จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเดิม เนื่องจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านงานทะเบียนที่จัดทำโดยบริษัทซอฟต์แวร์ยังมีปัญหาการดำเนินการที่ไม่พร้อมและไม่ครบวงจร เช่น ข้อมูลเกรดนักศึกษา ใช้ระบบเดียวกันทั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ทั้งที่หลักการของข้อมูลไม่เหมือนกัน ปัจจุบันหลักสูตรยังไม่สามารถเรียกดูข้อมูลการสำเร็จการศึกษาเป็นต้น ซึ่งมหาวิทยาลัยยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้เพราะสิ้นสุดสัญญาการจัดทำระบบไปแล้ว เอกสารที่รองรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ เช่น คู่มือ หลักสูตร ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ต้องจัดทำขึ้นใหม่

3.3) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนในมุมมองของสำนัก

บัณฑิตศึกษา

(1) การพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน ในส่วน ของนักศึกษาและค่าตอบแทนของอาจารย์และบุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมวางแผนในการ กำหนดความเหมาะสมของการคิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยการประชุมพิจารณาร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน กองแผนงาน เพื่อให้ได้แผนกิจกรรม และกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่ชัดเจน อันส่งผลถึงการพิจารณาค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ สามารถปฏิบัติได้ทันเมื่อเปิดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

(2) ความเป็นอิสระในการดำเนินงานในอนาคต เนื่องจากทาง มหาวิทยาลัยเคยมีแนวคิดจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตนานาชาติ เพื่อดูแลการจัดการหลักสูตรบัณฑิต นานาชาติแบบพหุวิทยาการโดยเฉพาะ ทางมหาวิทยาลัยควรทบทวนแผนงานการจัดตั้งหน่วยงาน รองรับหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างคล่องตัว และรองรับ การเปิดหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์เพิ่มเติมต่อไปได้

(3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศควรได้รับการแก้ปัญหา มหาวิทยาลัย ควรจัดตั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เฉพาะเจาะจงกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ บัณฑิตศึกษา และแก้ปัญหาระบบให้สำเร็จเสร็จสิ้น สามารถเรียกดูข้อมูลเกรดนักศึกษาและการสำเร็จ การศึกษาได้ รวมถึงการจัดตั้ง student portal ที่ครบวงจรเพื่อให้ข้อมูลเฉพาะบุคคลของนักศึกษาได้

ปัจจุบัน สำนักบัณฑิตศึกษาแก้ปัญหาบันทึกข้อมูลนักศึกษาโดยการพิมพ์ด้วยบุคลากร ซึ่งยังสามารถทำได้เพราะมีจำนวนนักศึกษาไม่มาก

(4) การจัดหาบุคลากรที่ดูแลเอกสารและประสานงานหลักสูตรให้แก่สาขาวิชาฯ มหาวิทยาลัยควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ หลักสูตรมหัศจรรย์นานาชาติออนไลน์รวมถึงมีทักษะด้านภาษาอังกฤษมาช่วยดูแลเป็นผู้ประสานงานหลักสูตรโดยเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น

4) งานวิเทศสัมพันธ์

งานวิเทศสัมพันธ์มีวิสัยทัศน์มุ่งเป็นหน่วยงานหลักที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการและด้านความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมุ่งให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยเปิดทางไกลชั้นนำของโลก โดยมีพันธกิจ 3 ประการ คือ 1) แสวงหาและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัย 2) ประสานและอำนวยความสะดวกด้านต่างประเทศแก่หน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย และ 3) ส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแก่ต่างประเทศ

4.1) บทบาทงานวิเทศสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) คือ การประชาสัมพันธ์งานวิเทศสัมพันธ์มีส่วนช่วยในการกระจายข่าวสารไปสู่นักศึกษาต่างประเทศในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในเครือข่ายที่มีความสัมพันธ์อันดี โดยการส่งเอกสารประชาสัมพันธ์ไปยังมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ การสื่อสารข้อมูลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านจดหมายข่าว เว็บไซต์ และเฟซบุ๊กของงานวิเทศสัมพันธ์ รวมถึงฝากเอกสารประชาสัมพันธ์ไปกับคณาจารย์ที่เดินทางไปศึกษาดูงาน หรือเข้าอบรมที่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

4.2) อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ในมุมมองของงานวิเทศสัมพันธ์

(1) การเปิดหลักสูตรฯ โดยขาดความพร้อมของมหาวิทยาลัยในการรองรับหลักสูตรมหัศจรรย์นานาชาติออนไลน์ เช่น การประชาสัมพันธ์ขาดการจัดเตรียมงบประมาณจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ จึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณของทางงานวิเทศสัมพันธ์เป็นการชั่วคราว

(2) ขาดหน่วยงานรองรับในการทำการตลาดและตอบคำถามนักศึกษาต่างชาติที่สนใจ เมื่อมีโทรศัพท์หรืออีเมลเข้ามา ต้องส่งต่อให้งานวิเทศสัมพันธ์ก่อน แล้วงานวิเทศสัมพันธ์ต้องส่งต่อให้ทางสำนักบัณฑิตศึกษาและสาขาวิชาฯ

(3) ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นอุปสรรคในการดึงดูดนักศึกษาต่างชาติ เนื่องจากการยอมรับแบรนด์ของมหาวิทยาลัยในกลุ่มนักศึกษาต่างชาติยังมีไม่มากนัก

การประชาสัมพันธ์ที่ทำอยู่โดยหน่วยงานจึงไม่สามารถดึงดูดนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ของนิเทศศาสตร์ได้

4.3) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนในมุมมองของงานวิเทศสัมพันธ์

งานวิเทศสัมพันธ์เล็งเห็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นความพร้อมของมหาวิทยาลัยใน 3 ประเด็นสำคัญ ที่สมควรจัดเตรียมไปพร้อมกับการจัดเตรียมเสนอหลักสูตรฯ ต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หลักสูตรฯ ที่ได้รับการอนุญาตให้เปิดสามารถประสบความสำเร็จในเชิงปฏิบัติได้จริง ได้แก่

(1) ความพร้อมด้านกฎระเบียบ มหาวิทยาลัยควรพิจารณาตั้งระเบียบรองรับการเปิดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์หลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์โดยเฉพาะไม่ว่าจะเป็นค่าตอบแทนที่แตกต่างจากหลักสูตรปกติ การคิดค่าใช้จ่าย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการเบิกจ่าย

(2) ความพร้อมด้านบุคลากร มหาวิทยาลัยควรจัดเตรียมหรือจัดจ้างบุคลากรทั้งอาจารย์ผู้สอน และสายสนับสนุน เพื่อรองรับการดูแลนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจในการศึกษาออนไลน์และทักษะด้านภาษาอังกฤษ

(3) ความพร้อมด้านเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้รองรับการเรียนออนไลน์เต็มรูปแบบ ซึ่งปัจจุบันระบบอีเลิร์นนิ่งของมหาวิทยาลัยยังขาดความเสถียร ดังนั้น ควรมุ่งเน้นการปรับปรุงระบบให้รองรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่ทันสมัย

(4) มหาวิทยาลัยควรพัฒนาหน่วยศึกษานานาชาติของสำนักบัณฑิตศึกษา เพื่อดูแลการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์อย่างครบวงจร เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างคล่องตัวและสามารถจัดหาบุคลากรเฉพาะหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์มาประจำ เพื่อตอบสนองนักศึกษาต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) กองคลัง

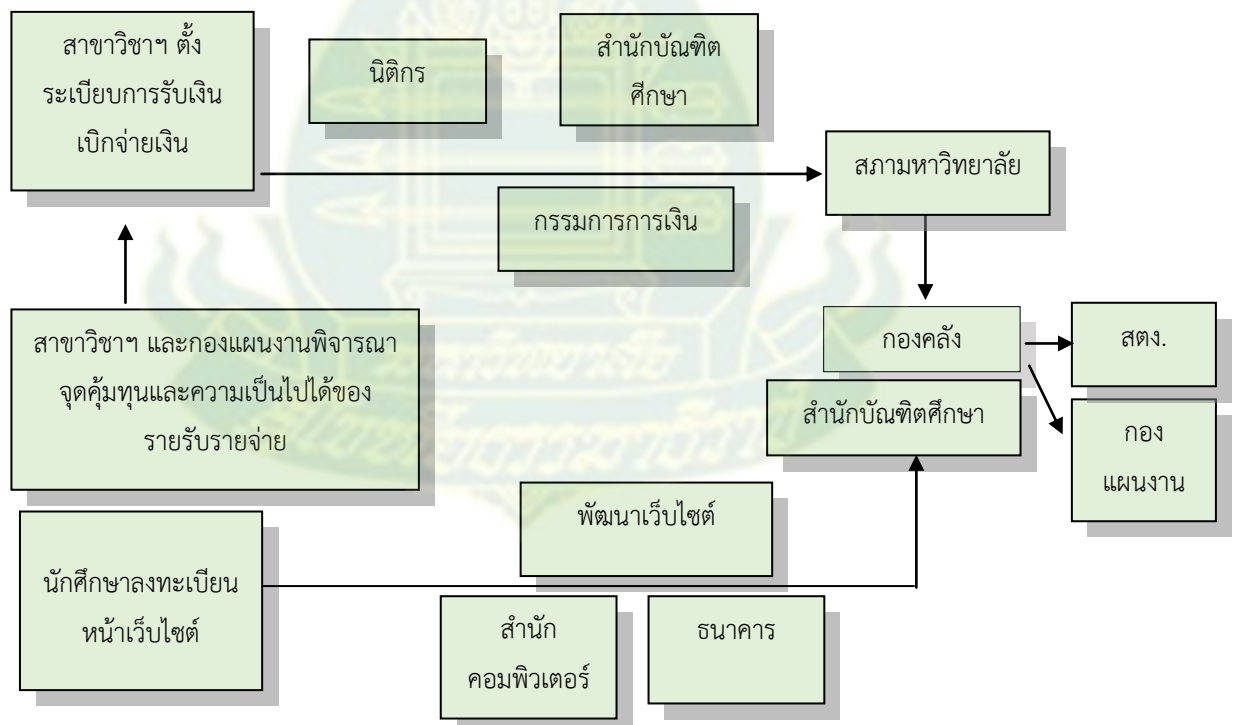
กองคลังมีหน้าที่บริหารงานงบประมาณ รับผิดชอบด้านระบบการเงินและการบัญชีของมหาวิทยาลัยแบบรวมศูนย์บริการ โดยดูแลการรับ จ่ายเงิน ตรวจสอบเอกสารใบสำคัญและดำเนินการขออนุมัติเบิกจ่าย รวมถึงจัดทำบัญชีและรายงานการเงิน ในลักษณะภาพรวมของมหาวิทยาลัย

5.1) บทบาทกองคลังต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) กองคลังไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) แต่อย่างไร แต่กองคลังจะบทบาทในการสนับสนุนหลักสูตรฯ ดังนี้

(1) การออกระเบียบการและพัฒนาระบบรับชำระเงินร่วมกับสำนักคอมพิวเตอร์ โดยทางกองคลังเปิดบัญชีการเงินและแจ้งสำนักคอมพิวเตอร์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ประสานงานร่วมกันให้การเปิดรับการชำระเงินทางอินเทอร์เน็ต ด้วยบัตรเครดิต ซึ่งถ้าเป็นการชำระเงินผ่านบัตรเครดิต ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นเงินร้อยละ 2.2

(2) การรับเงินจากนักศึกษา เมื่อนักศึกษาทำการลงทะเบียน ทางสำนักบัณฑิตศึกษาจะตรวจสอบความถูกต้อง และติดตามให้ทางกองคลังออกใบเสร็จ ที่จัดทำขึ้นใหม่โดยสำนักบัณฑิตศึกษา นำไปผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการด้านการเงิน เพื่อรองรับหลักสูตรนานาชาติ และส่งต่อให้ทางสำนักบัณฑิตศึกษาดำเนินการส่งให้แก่นักศึกษา

(3) การลงบัญชีรับจ่าย ทางกองคลังจะลงรายรับรายจ่ายที่เป็นไปตามระเบียบของแต่ละหลักสูตร โดยเป็นรายงานการเงินในภาพรวมของมหาวิทยาลัย ตามข้อกำหนดของผู้ตรวจสอบทางบัญชีและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน แต่ขาดรายงานทางการเงินรายหลักสูตร ตอนนี้การตรวจสอบแต่ละหลักสูตรเป็นไปได้ยากลำบาก ทางหลักสูตรควรขอข้อมูลจากกองแผนงานมากกว่า เพราะทางกองคลังลงข้อมูลส่งให้แก่กองแผนงานอยู่แล้ว ซึ่งต้องวางแผนจากกองแผนงานว่าต้องการข้อมูลอย่างไร ทางกองคลังจึงต้องลงกำกับรายรับรายจ่ายตั้งแต่ต้น

ภาพที่ 4.7 แผนภาพการทำงานร่วมกันของหน่วยงานในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

5.2) อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ในมุมมองของกองคลังดังต่อไปนี้

(1) การพัฒนาระบบการเบิกจ่ายรับเงินเริ่มต้นค่อนข้างช้า ทำให้การรับลงทะเบียนล่าช้า ทางหลักสูตรฯ ควรเตรียมความพร้อมเรื่องระเบียบการเบิกจ่าย ระบบการรับชำระเงิน และการออกเอกสารทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหลักสูตรหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ได้จัดเตรียมระเบียบร่างไว้แล้ว ส่วนหลักสูตรฯ อื่นที่พัฒนาตามมาควรนำระเบียบมาพิจารณาว่าเหมาะสมกับหลักสูตรของตนหรือไม่

(2) การประสานงานร่วมกันระหว่างกองคลังกับทางสาขาวิชาฯ ค่อนข้างล่าช้า ถ้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมารับฟังแผนและร่วมเตรียมการล่วงหน้าก่อนการเปิดหลักสูตรและเปิดรับลงทะเบียน ทำให้การดำเนินการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) เป็นไปอย่างราบรื่นยิ่งขึ้น

5.3) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนในมุมมองของกองคลัง

ทางกองคลังมีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพการสนับสนุนหลักสูตรมหาบัณฑิตนานาชาติออนไลน์ ดังต่อไปนี้

(1) การแยกบัญชีและรายงานทางการเงินเป็นรายหลักสูตร ต้องอาศัยผลการวิเคราะห์จากกองแผนงาน และการลงบัญชีโดยตรงจากกองคลังยังขาดการแยกแยะเป็นรายหลักสูตร

(2) การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยควรเริ่มฝึกอบรมให้แก่บุคลากรรับเงินที่ศูนย์บริการครบวงจรที่ติดต่อนักศึกษาโดยตรง

(3) การพัฒนาระบบการเบิกจ่าย ระบบการเบิกจ่าย และการประสานงานกับหน่วยงานล่วงหน้า เพื่อให้เกิดการเตรียมตัว และสามารถปฏิบัติงานได้ทันที เมื่อเปิดหลักสูตร รับนักศึกษาเข้าลงทะเบียนและจัดการเรียนการสอนขึ้นจริง

จากภาพ 4.7 เห็นได้ว่าหลังจากการจัดเตรียมการกับหน่วยงานต่างๆ ในการกำหนดระเบียบ การเบิกจ่ายและระบบการลงทะเบียนนักศึกษา กองคลังจะทำงานในส่วนปฏิบัติงานจริงในการรับจ่ายเงินและออกเอกสารการรับจ่าย ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับฝ่ายการศึกษานานาชาติ สำนักบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของ

สถาบันการศึกษาในประเทศญี่ปุ่นและประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ที่มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ได้แก่ มหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น และ มหาวิทยาลัย Korea National Open University (KNOU) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

การศึกษานี้มุ่งศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ผลการศึกษาในส่วนนี้นำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Korea National Open University (KNOU) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ดังนี้

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น

การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น แบ่งเป็น 2 หลักสูตร คือ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ (Master of Business Administration) และปริญญาโทบริหารธุรกิจในโลกาภิวัตน์ (MBA in Globalization) มีนักศึกษาอยู่ 400 คน มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตร 2,700,000 เยน

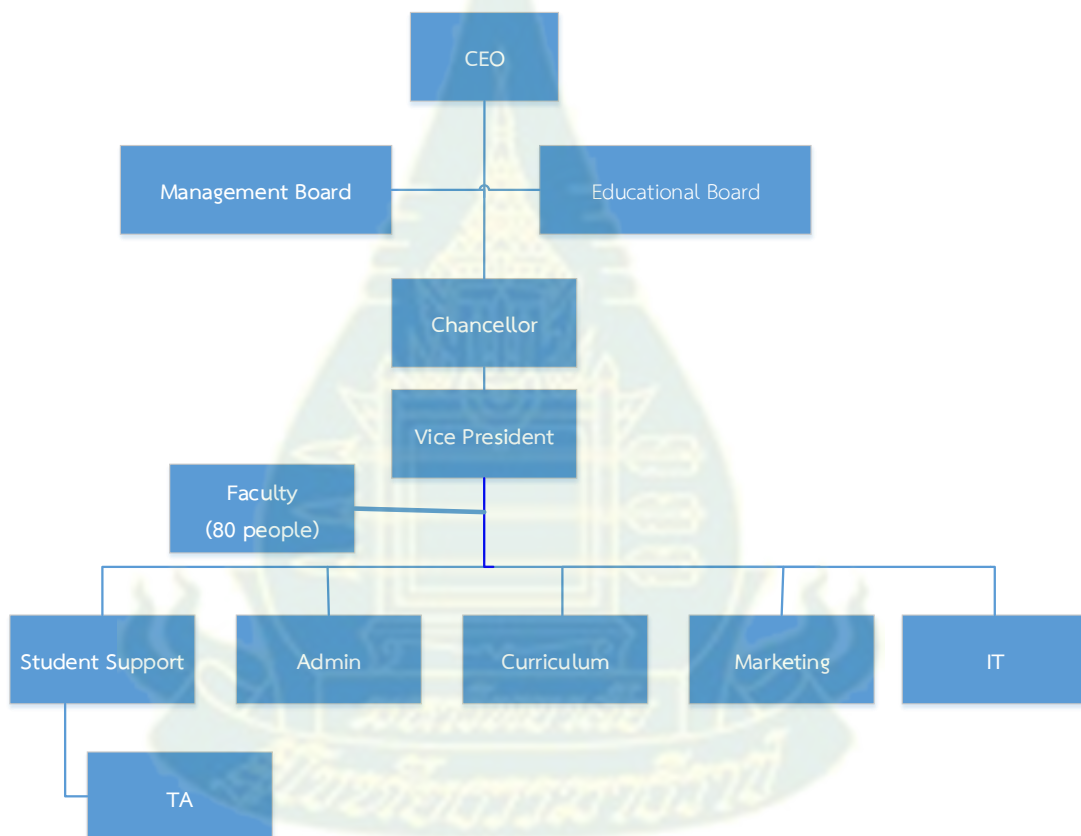
Graduate School Overview	Major	Master of Business Administration Program Master of Business Administration in Globalization
	Degree	Master of Business Administration (MBA)
	Capacity	400 students
	Tuition fee	Total Fee (2 years): \$2,700,000 Entrance Fee ¥100,000 Course Fees ¥1,200,000/year System Fees ¥100,000/year

ภาพที่ 4.8 รายละเอียดการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรปริญญาโทของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น

1) กระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์หลักสูตรบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น

1.1) บทบาทและหน้าที่การพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของ
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ ประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำงานประสานกันอยู่
ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีของมหาวิทยาลัย ดังแสดงในภาพที่ 4.9

ผู้ที่มีหน้าที่และบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ มหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT)
ประกอบด้วย

ภาพที่ 4.9 โครงสร้างหน่วยงานที่มีบทบาทพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์
ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น

(1) บุคลากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานพัฒนาหลักสูตร (Curriculum) ทำหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา และความเกี่ยวข้องกับผู้เรียน เพื่อให้เนื้อหาการสอนเป็นไปตามมาตรฐาน

(2) คณาจารย์ของคณะ (Faculty) เป็นผู้รับผิดชอบการผลิตเนื้อหาประจำวิชา และสอนในแต่ละวิชา มหาวิทยาลัยมีคณาจารย์ประจำประมาณ 80 ท่าน

(3) บุคลากรหน่วยประสานงานนักศึกษา (Student Support) เป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้นักศึกษา เช่น การส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

(4) บุคลากรหน่วยผู้ช่วยสอน (Teaching Assistant) เป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานด้านการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษา โดยจะตอบปัญหาที่เกิดขึ้น ให้คำปรึกษา และตรวจกิจกรรมระหว่างการเรียนรู้ ซึ่งกลุ่มผู้ช่วยสอนมักเป็นนักศึกษาเก่าของหลักสูตรมหาบัณฑิต บริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัย

(5) บุคลากรแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) เป็นกลุ่มบุคลากรที่ควบคุมดูแลการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และตอบสนองความต้องการด้านเทคโนโลยีของอาจารย์ผู้สอน ให้คำปรึกษาการเข้าเรียนผ่านสื่อของนักศึกษา

(6) กลุ่มธุรการ (Administrator) เป็นบุคลากรที่จัดการงานธุรการและงานเอกสารทั่วไป

(7) กลุ่มการตลาด (Marketing) เป็นกลุ่มบุคลากรที่จัดการการประชาสัมพันธ์ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงจัดงานประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของมหาวิทยาลัย และส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าเรียนกับทางมหาวิทยาลัย

1.2) การพัฒนาโครงสร้างและการสนับสนุนเนื้อหาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น

การพัฒนาโครงสร้างและเนื้อหาการเรียนการสอนของหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์เริ่มจากการพิจารณาออกแบบคุณลักษณะ (Competency) ที่ควรจะเป็นของผู้บริหารสมัยใหม่ และดำเนินการบรรจุเนื้อหาที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการธุรกิจ โดยอาศัยการพิจารณาของสภาวิชาการของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาเป็นโครงสร้างการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ หลักสูตรมหาบัณฑิตด้วยออนไลน์ และประชุมวิพากษ์ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ได้แก่ นักวิชาการด้านการบริหารธุรกิจ และผู้บริหารธุรกิจระดับสูง

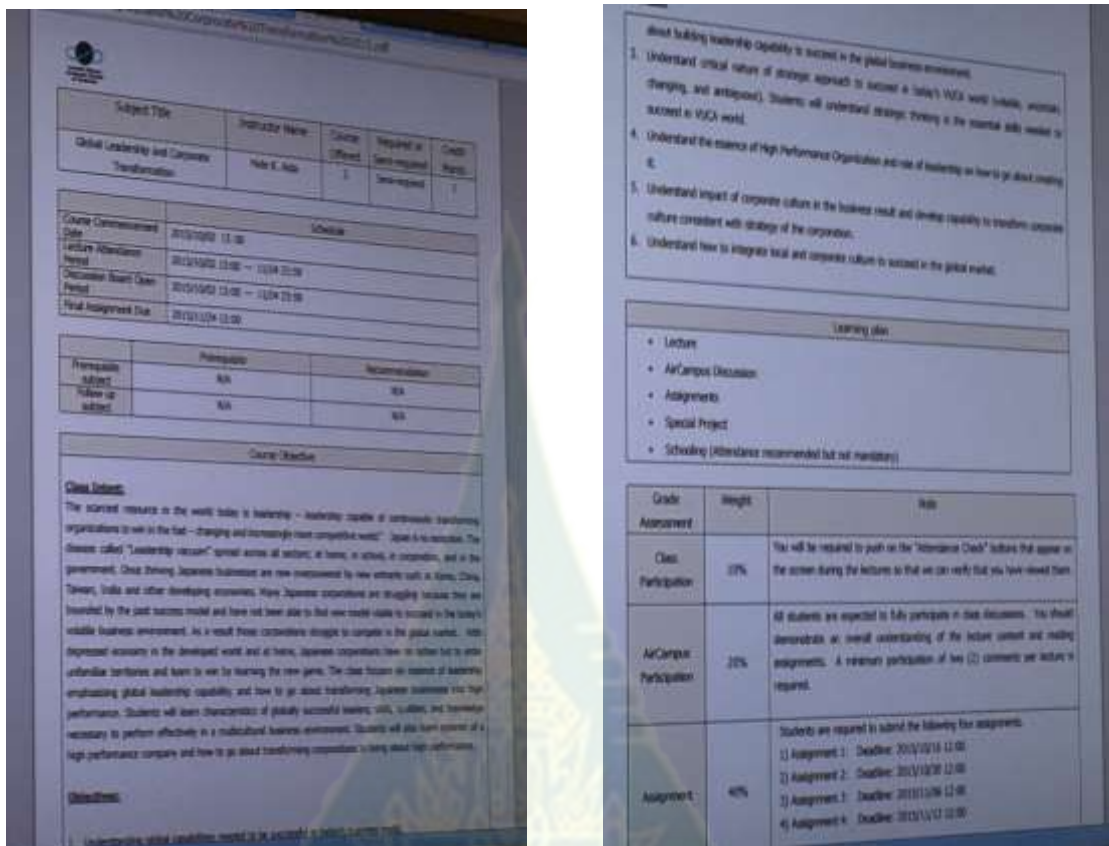
หลังจากนั้น สภาวิชาการดำเนินการคัดเลือกคณาจารย์ผู้สอน ซึ่งคัดเลือกรายชื่อจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เปี่ยมคุณสมบัติการถ่ายทอดความรู้และสร้างชื่อเสียง ประสบการณ์ด้านการบริหารธุรกิจในระดับสูง รวมถึงการเชิญคณาจารย์ที่มีศักยภาพการสอนเข้าร่วมการทดสอบการนำเสนอการสอนเพื่อคัดเลือกเป็นคณะคณาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร ผู้สอนจะนำเสนอเนื้อหาการเรียนการสอนในวิชา (Course Syllabus) ที่ได้รับเชิญ ซึ่งอาจารย์ผู้สอนอาจดำรง

ตำแหน่งเป็นผู้สอนเองตลอดทั้งวิชา หรือเชิญให้ผู้อื่นร่วมสอนด้วย ตัวอย่างคณาจารย์ผู้สอนในปัจจุบัน แสดงในภาพที่ 4.10

ภาพที่ 4.10 คณาจารย์ผู้สอนหลักสูตรปริญญาโทการบริหารธุรกิจของ มหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น

หลังจากนั้น อาจารย์ผู้สอนนำเสนอรายละเอียดรายวิชา (Course Syllabus) ดังแสดงในภาพที่ 4.11 และกรรมการพิจารณาเนื้อหาหลักสูตร (University Curriculum Team) อันประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 6-7 ท่านจะประชุมพิจารณาเนื้อหาพร้อมกัน เนื้อหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรปริญญาโทของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ค่อนข้างเน้นการนำไปใช้ ตรงกับการทำงานจริงของนักศึกษา นักศึกษาจะประเมินเนื้อหาของแต่ละวิชาทุกครั้ง ที่จบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

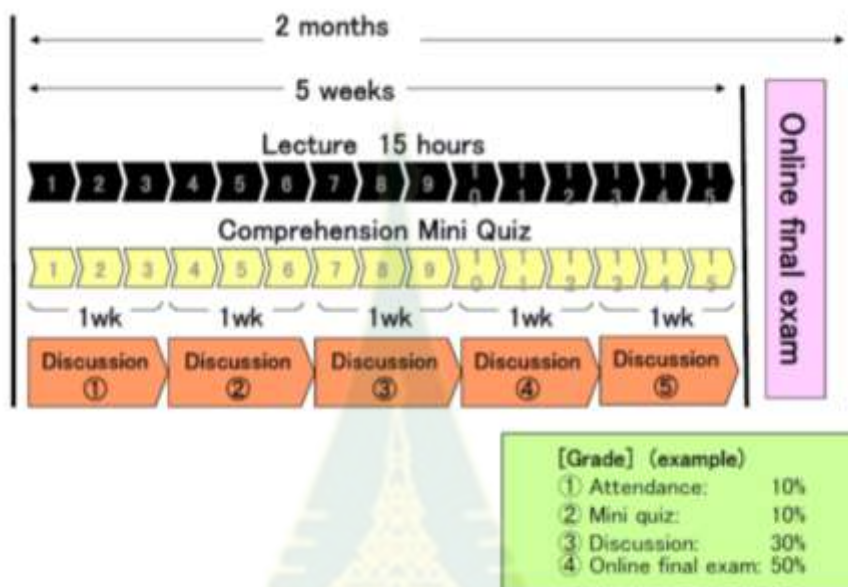
ภาพที่ 4.11 รายละเอียดรายวิชา (Course Syllabus) ที่จัดทำขึ้นจากอาจารย์ผู้สอน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเนื้อหาหลักสูตร

1.3) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรและชุดวิชา

ผู้สอนสามารถผลิตสื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น เป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด โดยมหาวิทยาลัยสนับสนุนให้ผู้สอนดำเนินการผลิตสื่อการสอนในรูปแบบวีดิทัศน์ และสไลด์ประกอบการสอนนักศึกษาสามารถดาวน์โหลดลงในเครื่องของตนเองได้ โดยอาจารย์ผู้สอนพัฒนาร่วมกับแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศและบริษัทผู้ผลิตสื่อที่ทางมหาวิทยาลัยจ้างให้บริการผลิตวีดิทัศน์

ชุดวิชาประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 15 ชั่วโมงให้จบภายใน 5 สัปดาห์ ครอบคลุมระยะเวลาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์หนึ่งภาคการศึกษา 2 เดือน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ประกอบไปด้วย การบรรยายครั้งละ 1 ชั่วโมง 15 ครั้ง การสอบย่อย และการอภิปรายในห้องเรียนผ่านการฝาก

ข้อความในบอร์ด นักศึกษาต้องเข้าร่วมศึกษาแบบ Asynchronous เป็นเวลา 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สำหรับหนึ่งชุดวิชา ดังแสดงตัวอย่างในภาพที่ 4.12

ภาพที่ 4.12 การออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในหนึ่งชุดวิชา
ของหลักสูตรบริหารธุรกิจออนไลน์ระดับมหาบัณฑิต

อุปสรรคของการพัฒนาหลักสูตรที่พบเกี่ยวกับ กฎระเบียบของกระทรวง
ศึกษาธิการของญี่ปุ่นที่เกิดจากความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ จากการ
สำรวจข้อมูลของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น พบว่านักศึกษาของ
มหาวิทยาลัยสามารถเข้าศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์ได้เป็นอย่างดี นักศึกษาส่วนใหญ่มากกว่า
ร้อยละ 80 สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรกำหนดได้ตามเวลา หลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์
ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาวัยทำงานที่ต้องการเข้าเรียนรูปแบบทางไกล ที่ไม่จำเป็นต้องเข้า
ชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี

1.4) การส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าเรียนทางไกลออนไลน์

หลักสูตรระดับปริญญาโทมีจำนวน 34 เครดิต จำนวนวิชาที่สอนประมาณ
30 วิชา รวมการทำวิจัยธุรกิจด้วย โดยการจัดการเรียนการสอนออนไลน์หนึ่งวิชาประกอบด้วย
อาจารย์ผู้สอนหนึ่งท่านและผู้ช่วยสอน 2-3 ท่าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอดีตนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยมาช่วยจัดการเรียนการสอนให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

การดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แต่ละวิชา อาจเริ่มและเสร็จไม่พร้อมกันตามแต่เนื้อหาในแต่ละวิชา ดังแสดงในภาพ 4.13 บางวิชามีจำนวนเครดิตมากกว่าหนึ่งยูนิต อาจดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ยาวนานได้ถึงหนึ่งปี

ภาพที่ 4.13 ภาพแสดงระยะเวลาการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชา

ผู้เรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 97 เป็นผู้บริหารและพนักงานญี่ปุ่น มีเพียงร้อยละ 3 เป็นนักศึกษาต่างชาติประกอบด้วย ชาวเกาหลีและชาวจีนที่สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่น เนื่องจากเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ส่วนใหญ่จัดทำเป็นภาษาญี่ปุ่น ยกเว้นเฉพาะหลักสูตร MBA in Globalization มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เป็นภาษาอังกฤษในปีที่สอง อายุเฉลี่ยของนักศึกษาผู้เรียนค่อนข้างมากอยู่ที่อายุ 38 ปี นิยมเข้าเว็บไซต์มาศึกษาเนื้อหาในช่วงเวลา

22.00-02.00 น. นักศึกษาประมาณร้อยละ 80 จ่ายค่าเล่าเรียนด้วยตนเอง ร้อยละ 20 ผ่านทุนสนับสนุนจากบริษัทฯ

นักศึกษาเข้าศึกษากับมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น จากหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งหมายถึงนักศึกษาที่เป็นพนักงานผู้บริหารของประเทศญี่ปุ่นที่กระจายไปทำงานตามสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโลก ดังภาพที่ 4.14

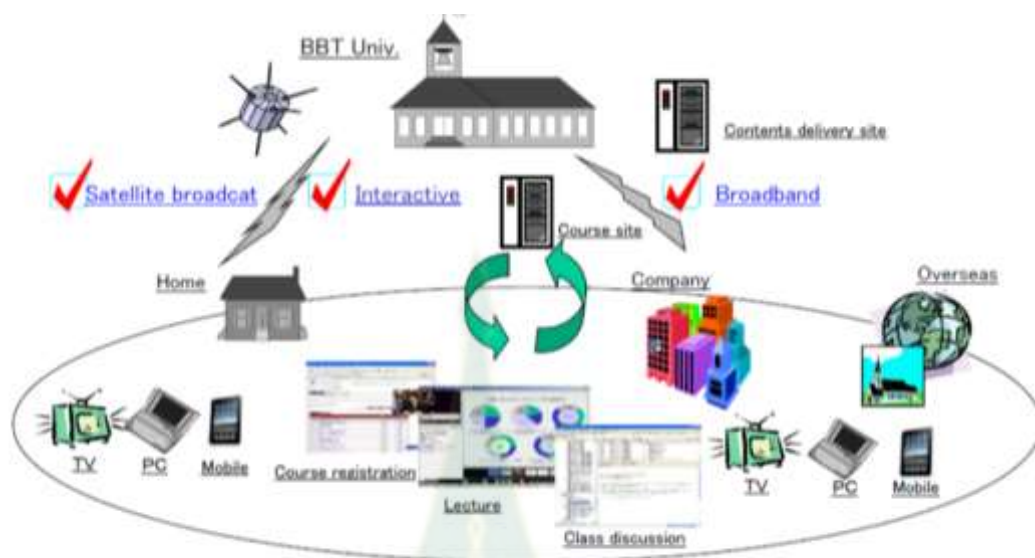
นักศึกษาสามารถติดต่อกับมหาวิทยาลัยผ่านออนไลน์เต็มรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการลงทะเบียน การสอน และการอภิปรายในห้องเรียนแบบ Asynchronous โดยมหาวิทยาลัยมีแผนกประสานงาน ซึ่งบุคลากรในแผนกนี้ทำหน้าที่ดูแลประสานงานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศทำหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษา ส่วนหน่วยผู้ช่วยสอนทำหน้าที่ประสานงานด้านเนื้อหาการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษา ให้คำปรึกษาและตอบข้อสงสัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

ภาพที่ 4.14 ตำแหน่งของนักศึกษาผู้เข้าเรียนหลักสูตรออนไลน์ระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT)

2) ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น

โมเดลระบบเรียนการสอนออนไลน์ของของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น แสดงในภาพที่ 4.15

ภาพที่ 4.15 โมเดลระบบเรียนการสอนออนไลน์ของของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น

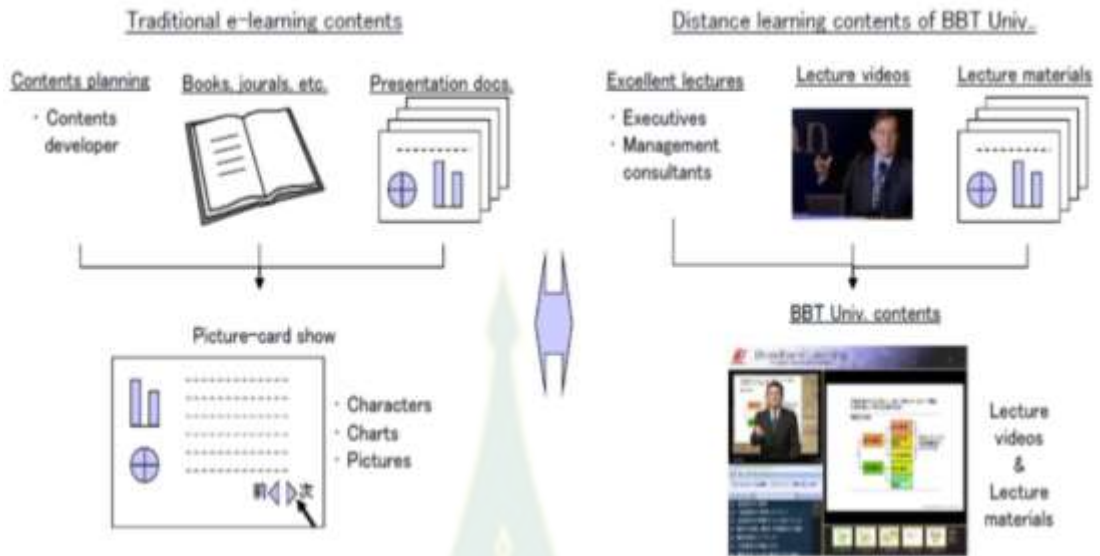
จากภาพที่ 4.15 มหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) มีระบบการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์เต็มรูปแบบ ตั้งแต่การลงทะเบียน การสอน และการอภิปรายในห้องเรียนแบบ Asynchronous เผยแพร่สื่อที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านการออกอากาศและอินเทอร์เน็ตไปยังบ้าน บริษัทฯ ต่าง ๆ ทั่วโลกโดยผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่สมัยใหม่

ระบบเรียนการสอนออนไลน์ของของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น ประกอบด้วย

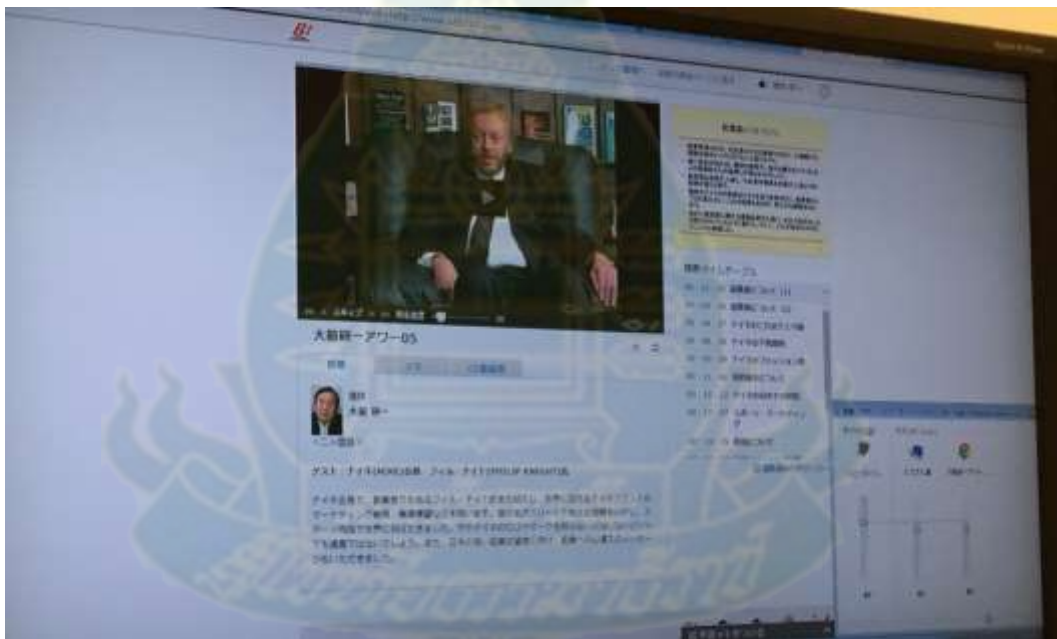
2.1) เครื่องมือสร้างเนื้อหาวิชา (Content Creation Tools, CCT)

สื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) เป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ผู้สอนจะผลิตสื่อการสอนในรูปแบบวีดิทัศน์ และสไลด์ประกอบการสอนตามแนวทางที่กรรมการพิจารณาเนื้อหาของหลักสูตรกำหนด และนักศึกษาสามารถดาวน์โหลดเนื้อหาลงในเครื่องของตนได้ ตัวอย่างของเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ แสดงในภาพที่ 4.16 และ 4.17

แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศและบริษัทผู้ผลิตสื่อที่ทางมหาวิทยาลัยจ้างทำหน้าที่การผลิตสื่อและวีดิทัศน์ กรณีที่ผู้สอนแนะนำหนังสือเพื่ออ่านประกอบการเรียน นักศึกษาสามารถสั่งซื้อหนังสือผ่านทางบริษัท Amazon เป็นต้น

ภาพที่ 4.16 เนื้อหาวิชาของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT)

ภาพที่ 4.17 ตัวอย่างเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์
หลักสูตร MBA in Global Management ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT)

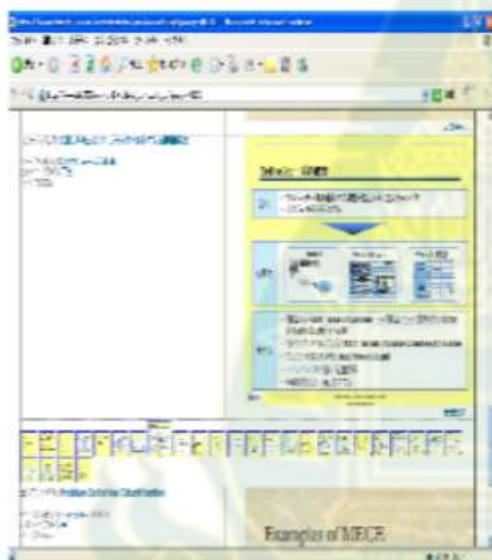
2.2) ระบบการจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System, LMS)

มหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่นใช้ระบบเทคโนโลยีที่เรียกว่า Air Campus เป็นระบบการจัดการการเรียนรู้ของนักศึกษาที่สามารถบูรณาการ

การเรียนการสอนของหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย BBT โดย Air Campus สามารถนำเสนอผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน และแท็บเล็ต รองรับการนำเสนอทั้งในระบบ iOS และ Android ซึ่งทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นช่องทางติดต่อสนทนาแบบสองทางระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักเรียน รวมถึงระหว่างนักศึกษาด้วยกัน
- (2) เป็นช่องทางการดาวน์โหลดสื่อการสอนและสื่อเรียนรู้ประกอบ
- (3) สามารถใช้ค้นหาสื่อการสอนทั้งหมดของหลักสูตรตามวิชาที่นักศึกษาเรียนผ่านระบบ Air Search

Search for the desired content

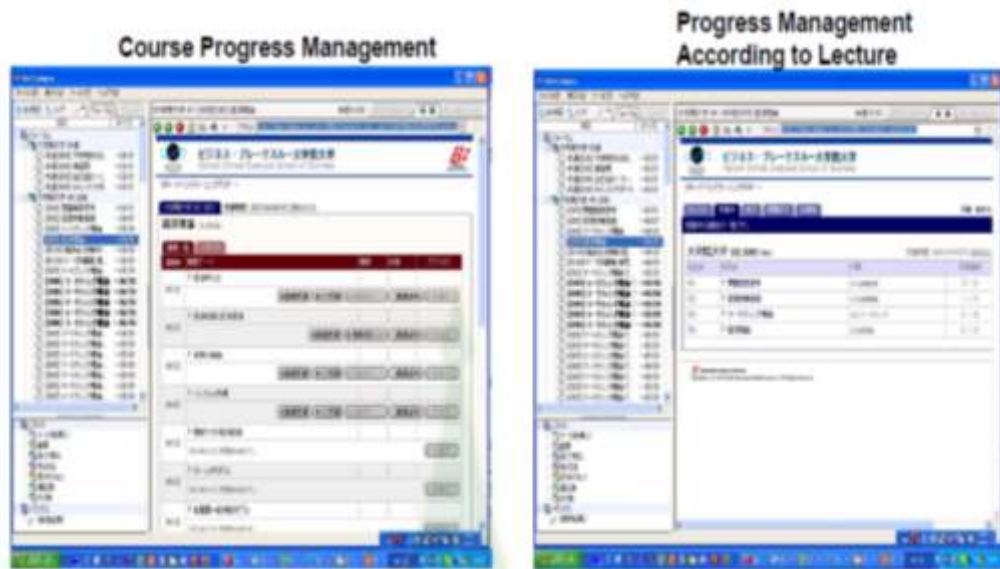

View immediately!

ภาพที่ 4.18 ระบบ Air Search ที่ใช้ค้นหาสื่อทั้งหมดของหลักสูตร

- (4) สามารถใช้ค้นหาสื่อประกอบการเรียนรู้เพิ่มเติมอื่น ๆ อาทิเช่น ดัชนี NIKKEI ข่าวสารธุรกิจ เป็นต้น
- (5) แสดงข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับนักศึกษาอย่างครบถ้วน ได้แก่ ความก้าวหน้าทางการเรียน เกรดที่ได้รับ การจ่ายเงิน

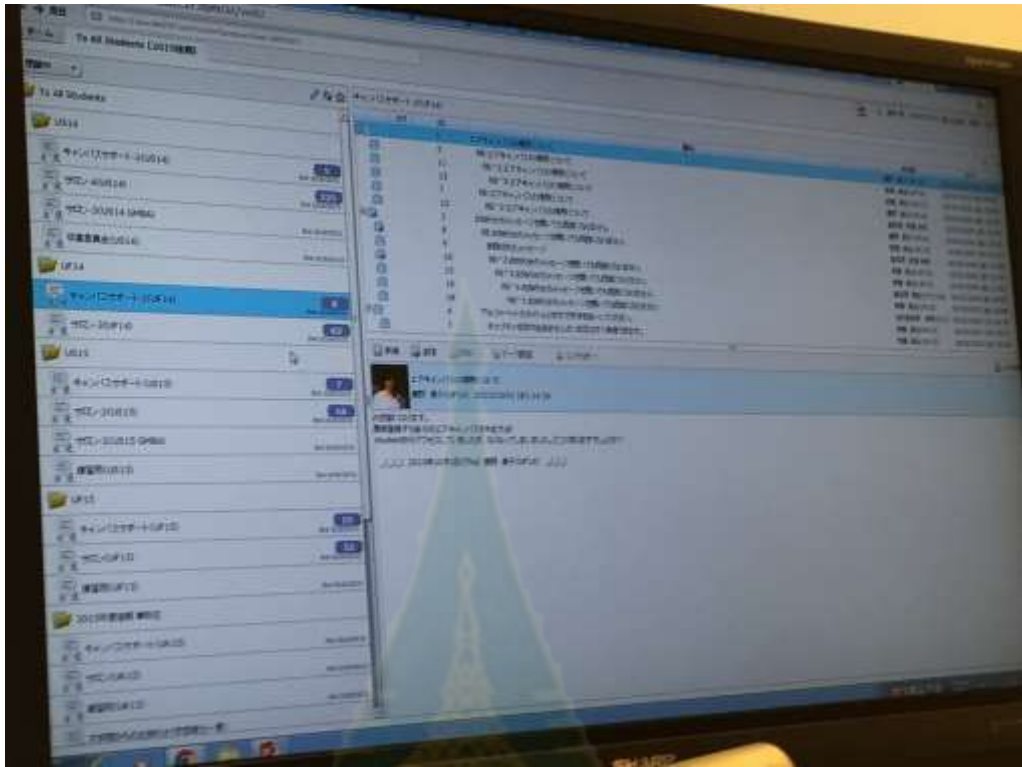

ภาพที่ 4.19 การให้ข้อมูลและแสดงผลการเรียนของนักศึกษาผ่านระบบ Air Campus

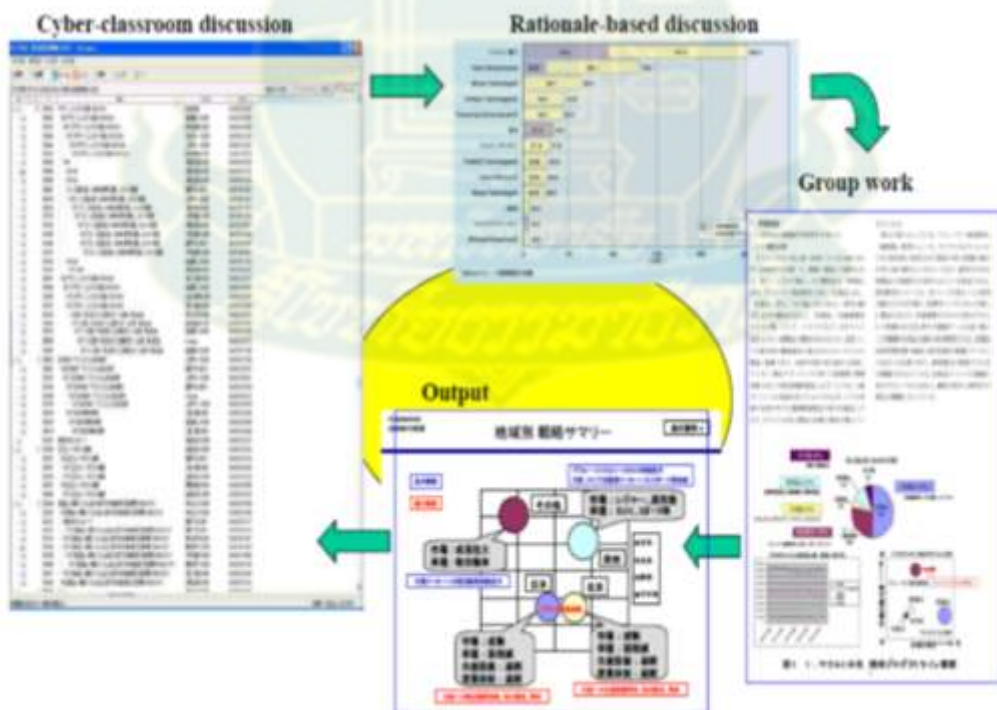
ระบบ Air Campus ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) อำนวยความสะดวกในการจัดการอภิปรายกลุ่มได้ 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 เป็นการตั้งคำถามเพื่อให้นักศึกษาเข้ามาอภิปรายความคิดเห็นต่อเนื้อเรื่องซึ่งกันและกันแบบไม่พร้อมกัน (Asynchronous) นักศึกษาสามารถฝากข้อความอภิปรายไว้ที่ระบบการจัดการการอภิปรายกลุ่ม หากวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ นักศึกษาจะอภิปรายกลุ่มเป็นภาษาอังกฤษร่วมกับอาจารย์ ซึ่งจะเข้าร่วมตอบกับนักศึกษาแบบ Asynchronous

รูปแบบที่ 2 เป็นการร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้นักศึกษาได้อภิปรายกลุ่มและร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อตอบวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยแสดงให้เห็นเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล และแสดงผลลัพธ์จากกิจกรรมกลุ่มในรูปรายงานและผลงานสื่อนำเสนอ

ภาพที่ 4.20 การอภิปรายกลุ่มในแต่ละวิชา

ภาพที่ 4.21 การจัดการอภิปรายกลุ่มของหลักสูตรระดับปริญญาโท

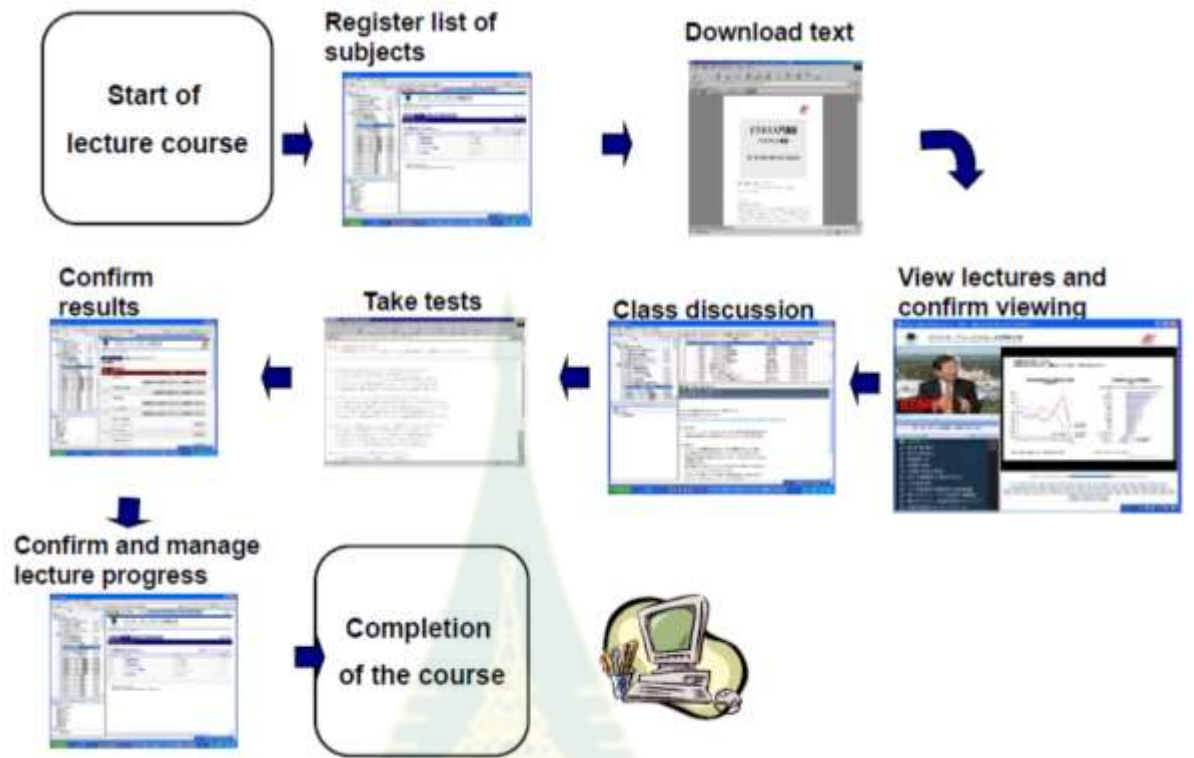
การตรวจสอบการเข้าชั้นเรียน ทางมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ใช้การตรวจสอบผ่านการตอบสนองทางคีย์บอร์ด ระหว่างการเข้าฟังการสอนออนไลน์จะมีตัวอักษรหรือตัวเลขแสดงการตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนขึ้นมาประมาณ 3 ครั้งของการสอนแต่ละครั้ง ซึ่งนักศึกษาต้องคีย์บนคีย์บอร์ดดิจิทัล เพื่อแสดงว่ากำลังเข้าฟังการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อยู่

ภาพที่ 4.22 หน้าจอแสดงการตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนโดยใช้การกดคีย์บอร์ดของนักศึกษา

2.3) ระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา (Student Management System, SMS)

ระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาทั้งหลักสูตรระดับปริญญาตรีและปริญญาโทสามารถดำเนินการออนไลน์ได้เต็มรูปแบบ เริ่มตั้งแต่การลงทะเบียนวิชาต่าง ๆ ดาวน์โหลดหนังสือที่ต้องใช้ หรือสั่งซื้อหนังสือออนไลน์ เข้าฟังการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านสื่อออนไลน์ การอภิปรายในห้องเรียนออนไลน์ การเข้าสอบออนไลน์โดยระบุตัวตนผ่านลายนิ้วมือ การแสดงผลการสอบ และการแสดงผลความก้าวหน้าทางการเรียน จนกระทั่งนักศึกษาสำเร็จการศึกษา ดังภาพ 4.23

ภาพที่ 4.23 ระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย
Business Breakthrough (BBT)

การเข้าสอบสามารถดำเนินการออนไลน์ ผ่านการนัดหมาย และให้ระบุตัวตนด้วยลายนิ้วมือ เมื่อนักศึกษาเข้าเรียนจะมีการเก็บข้อมูลลายนิ้วมือ และให้อุปกรณ์การพิมพ์ลายนิ้วมือ เพื่อใช้ในการแสดงตัวตนก่อนเข้าสอบ การนำเสนอการวิจัยทางธุรกิจสามารถดำเนินการผ่าน VDO conference ได้

2.4) ระบบด้านบัญชีและการเงิน (Accounting System, AS)

นักศึกษาสามารถชำระค่าลงทะเบียนหน่วยกิตการศึกษาผ่านระบบของ Air Campus เพื่อเปิดสิทธิ์ในการเข้าชั้นเรียนได้ อย่างไรก็ตามทางคณะผู้ให้ข้อมูลไม่ได้เปิดเผยระบบด้านบัญชีและการเงินแก่คณะผู้วิจัย

2.2 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย

Korea National Open University (KNOU) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Korea National Open University (KNOU) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเป็นการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เต็มรูปแบบ ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าเรียนทำกิจกรรมและสอบแต่ละวิชาผ่านออนไลน์ ยกเว้น การสอบประมวลความรู้ และการสอบวัดระดับภาษาอังกฤษ ที่นักศึกษาต้องเข้าสอบแบบเผชิญหน้า

ค่าใช้จ่ายในการเรียนหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจของ KNOU ราคาไม่แพงมากนัก อยู่ที่ประมาณ 60,000 บาท ทั้งหลักสูตร และมีการให้ทุนสนับสนุนแก่นักศึกษาร้อยละ 10-15 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

• Tuition fee per semesters in 2015 (Subject to Change)

Course	Admission Fee	Tuition	Total
MBA	₩159,000	₩1,826,000	₩1,985,000

• SCHOLARSHIPS

- Based on the academic performance, Max15% of total students will be awarded scholarships

Type	Quota	Tuition
A	2%	₩1,826,000
B	2% ~ 5%	₩1,528,000
C	5 ~ 15%	₩298,000

• Scholarships for social minima is also available

ภาพที่ 4.24 แสดงค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนและการให้ทุนสนับสนุน

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย KNOU ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ประกอบด้วย 1) กระบวนการพัฒนาการจัดการการเรียนและการสอนออนไลน์ และ 2) ระบบการจัดการการเรียนและการสอนออนไลน์ ดังนี้คือ

1) กระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์หลักสูตรมหาบัณฑิตบริหารธุรกิจออนไลน์ของมหาวิทยาลัย KNOU ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

1.1) บทบาทและหน้าที่ของการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรมหาบัณฑิตของ Korea National Open University ประเทศสาธารณรัฐ

เกาหลี หมายถึงผู้ที่มีหน้าที่และบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ ได้แก่

(1) คณะกรรมการพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอนของหลักสูตร ทำหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาที่คณาจารย์ผู้สอนได้กำหนด

(2) คณาจารย์ผู้สอน เป็นผู้รับผิดชอบการออกแบบเนื้อหาการเรียนการสอนในรูปแบบรายละเอียดชุดวิชา (Course Syllabus) สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และเอกสารเพิ่มเติม

(3) ผู้ออกแบบการผลิต (Production Designer) เป็นผู้ออกแบบการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีความเหมาะสม รวมถึงแนะนำการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนออนไลน์รูปแบบออนไลน์

(4) บรรณาธิการชุดวิชา (Editor) เป็นผู้ดูแลสื่อการสอน รูปแบบการผลิตสื่อการสอนที่ปรากฏขึ้นบนหน้าเว็บไซต์ แต่จะไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของชุดวิชา

(5) บุคลากรสนับสนุนของศูนย์สื่อการสอนดิจิทัล (Digital Media Center; DMC) เป็นผู้ดูแลตารางการผลิตสื่อ กระบวนการผลิต และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

(6) ผู้ช่วยสอน (Teaching Assistant) เป็นผู้ประสานงาน ควบคุม และดูแลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา โดยทำหน้าที่ตอบปัญหาของนักศึกษา ควบคุมดูแลการอภิปรายกลุ่ม และให้คำปรึกษาด้านการเรียนแก่นักศึกษา ซึ่งแต่ละวิชาจะมีนักศึกษาประมาณ 20-80 คน

มหาวิทยาลัย KNOU มีจำนวนบุคลากรจัดการเรียนการสอนออนไลน์ทั้งปริญญาตรีและปริญญาโทเป็นจำนวน 527 คน แบ่งเป็น แผนกธุรการ แผนกเทคโนโลยี แผนกบริหารและกิจการภายใน แผนกวิจัย แผนกจัดการการเรียนการสอนและแผนผลิตสื่อการสอน (ตาราง 4.1)

ตารางที่ 4.1 จำนวนบุคลากรที่ทำงานด้านการจัดการเรียนการสอนของ KNOU

	Job Group	Quota	No. of Member
Number of Employees	Administrative	154	160
	Technology	45	16
	Management & Operation	27	25
	Research	1	1
	Learning Mgmt	238	222
	Media Making	62	62
	Total		527

โครงสร้างของคณะบริหารธุรกิจที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ ดังภาพที่ 4.25

ภาพที่ 4.25 โครงสร้างของคณะบริหารธุรกิจที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของ KNOU

1.2) การพัฒนาโครงสร้างและการสนับสนุนเนื้อหาการเรียนการสอนของ KNOU

มหาวิทยาลัย KNOU เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับดูแลของรัฐบาลประเทศสาธารณรัฐเกาหลี การพัฒนาโครงสร้างและเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนได้จากการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน และผ่านการพิจารณาอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการของรัฐบาล การสนับสนุนเนื้อหาการเรียนการสอนจะดำเนินการโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้ออกแบบการผลิตบรรณาธิการชุดวิชา และบุคลากรสนับสนุนของศูนย์สื่อการสอนดิจิทัล และกลุ่มผู้ช่วยสอน

หลักสูตรบริหารธุรกิจระดับปริญญาโท ประกอบด้วย 8 วิชาเอก (ภาพที่ 4.26) จำนวนหน่วยกิต 30 เครดิต แต่ละรายวิชาเทียบเท่า 3 เครดิต มี 2 แผน คือ 1) แผนที่ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วยจำนวน 30 เครดิต นักศึกษาต้องเรียนให้ครบ 30 เครดิตจึงจะสำเร็จการศึกษา 2) แผนที่ทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วยจำนวน 24 เครดิต นักศึกษาใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์เป็นเวลาสองภาคการศึกษา วิชาวิทยานิพนธ์เทียบเท่า 6 เครดิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจระดับปริญญาโท ประกอบด้วย 8 วิชาเอกซึ่งนักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ไม่เกิน 2 วิชาเอก เพื่อให้แสดงวิชาเฉพาะทาง (Specialization) ในเอกสารรับรองผลการเรียน ได้แก่

- (1) ทรัพยากรมนุษย์ (HR consulting)
- (2) การจัดการทั่วไป (General Management)
- (3) การจัดการเทคโนโลยี (Technology Management)
- (4) การตลาด (Marketing)
- (5) การเงิน (Finance)
- (6) การบัญชีและภาษี (Accounting and Taxes)
- (7) นโยบายเศรษฐศาสตร์ (Economic Policy)
- (8) การค้าระหว่างประเทศ (International Trade)

<ul style="list-style-type: none"> • Major approval standard : Take more than 5 subjects(15 credits) • If student couldn't complete the standard, he/she's major is assigned GM automatically. 			
Common Core Course			
• (1) research methodology <small>⇒ Not essential but we recommend students who want to write a thesis to take this course</small>			
Major	Subject		
	Essential	Optional	Acceptable
HR Consulting	• (1) Leadership and Organizational Behavior	• (1) Modern HR management • (1) Case study of Corporate Culture Consulting • (2) HR Issue Seminar • (2) Case study of Competency-Based Human Resource Consulting • (2) Case Study of Organizational Design Consulting	• Business Strategy • Entrepreneurship
GM	• (2) Business Strategy	• (1) Entrepreneurship • (2) Technology Management	• Leadership and OB • Logistics Mgmt • Principles of Mkt • Strategic Finance • Financial Accounting
Techno Mgmt	• (1) Business Logistics Management	• (1) e-business • (2) Production and Operations Management	• Technology Mgmt • Business Strategy • Cost Mgmt Accounting
Techno Mgmt	• (1) Business Logistics Management	• (1) e-business • (2) Production and Operations Management	• Technology Mgmt • Business Strategy • Cost Mgmt Accounting
Marketing	• (1) Principles of Marketing	• (1) Consumer Behavior Studies for Value Creation • (2) Product & Brand Management • (2) Strategic Channel Management	• Business Strategy
Finance	• (1) Strategic Finance	• (1) Financial Investments • (2) Analysis of Financial Management • (2) Financial Derivatives	• Financial Accounting • Cost Mgmt Accounting
Accounting and Taxes	• (1) Financial Accounting	• (1) Tax Accounting and Management • (2) Cost Management Accounting • (2) Taxes and Business Strategy • (2) Auditing	• Strategic Finance • Analysis of Financial Management
Economic Policy	• (1) Basis of Economic Policy Analysis	• (1) Understanding of Money and Banking Policy • (2) Understanding of Industrial Policy • (2) Understanding of Labor Policy	• Analysis of Financial Management • Tax Accounting and Mgmt • Financial Derivatives
International Trade	• (2) International Management	• (1) Trade Practice • (1) Global Economy	• Business Logistics Management • Entrepreneurship • Business Strategy • e-business

ภาพที่ 4.26 โครงสร้างวิชาของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ ของ KNOU

1.3) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรและชุดวิชาของ KNOU

การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรและชุดวิชาดำเนินการผ่านคณะกรรมการพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอนของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนแต่ละวิชาเป็นผู้วางแผนเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย ผู้ออกแบบสื่อการสอน (Production Designer) และบรรณาธิการชุดวิชา (Editor) เพื่อร่วมกันออกแบบและผลิตเนื้อหาการเรียนการสอน ผ่านการประสานงานของบุคลากรสนับสนุนจากศูนย์สื่อการสอนดิจิทัล เพื่อวางแผนกระบวนการผลิตสื่อดิจิทัล และทดลองนำสื่อออกใช้เพื่อประเมินผลก่อนล่วงหน้า ซึ่งกระบวนการผลิตสื่อการสอนต้องเสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคการศึกษาอย่างน้อย 1 เดือน

ภาพที่ 4.27 ศูนย์สื่อการสอนดิจิทัลของ KNOU

เนื้อหาการเรียนการสอนของหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจของ Korea National Open University (KNOU) มีโดดเด่นเกี่ยวกับความหลากหลายของวิชาเอก และมีจำนวนวิชาให้เลือกเรียนจำนวนมาก และมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อร่วมกิจกรรมการเรียนของนักศึกษา

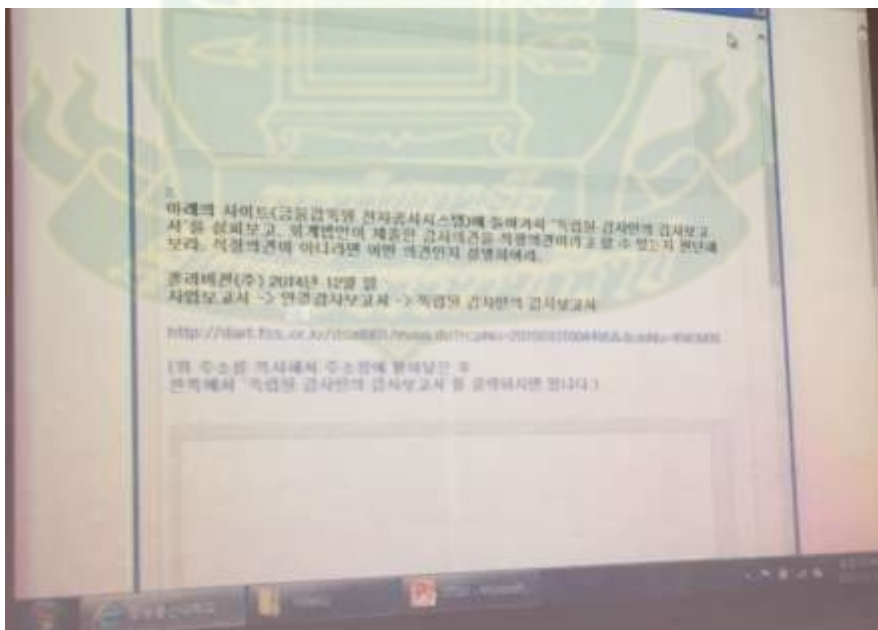
นอกจากนี้ KNOU เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียงด้านวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นระดับคุณภาพอาจารย์ผู้สอนและเนื้อหาการเรียนการสอน ทำให้หลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจออนไลน์ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ถึงแม้ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีจะมีมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนบริหารธุรกิจออนไลน์ระดับปริญญาโทจำนวนมาก แต่มีเพียงจำนวนน้อยที่เป็นที่ยอมรับ และสามารถประสบความสำเร็จในการจัดการการเรียนการสอนได้

1.4) การส่งมอบและสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าร่วมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของ KNOU

มหาวิทยาลัยส่งมอบสื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบของ KNOU และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยการบริการให้คำปรึกษาผ่านการโพสต์ข้อความและการพูดคุยในระบบ KNOU เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ผู้ช่วยสอน หน่วยสนับสนุนนักศึกษาและฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้บริการด้านอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น การส่งมอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง การให้คำปรึกษาในการใช้ระบบเทคโนโลยี เป็นต้น

นักศึกษาสามารถรวมกลุ่มในการศึกษาร่วมกัน โดยระบบการเรียนการสอนออนไลน์ของ KNOU สนับสนุนการพูดคุยหรือปฏิสัมพันธ์ผ่านระบบด้วยการส่งข้อความออนไลน์ นอกจากนี้หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ยังมีการจัดสัมมนาแบบเผชิญหน้าที่มหาวิทยาลัย เพื่อเปิดโอกาสในการสร้างปฏิสัมพันธ์ให้นักศึกษาพบปะพูดคุยกันเอง และพบกับอาจารย์ผู้สอน

นักศึกษาสามารถทำการสอบประจำวิชาผ่านออนไลน์ ดังแสดงภาพที่ 4.28 ระบบไม่มีการตรวจสอบตัวตน แต่นักศึกษาจำเป็นต้องพิมพ์คำตอบของข้อสอบทันทีผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจากหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์มีปริมาณนักศึกษาไม่มากนัก อาจารย์และผู้ช่วยสอนพอจะทราบถึงความสามารถรายบุคคลของนักศึกษา ทำให้ไม่พบปัญหาการปลอมแปลงตัวตนในการสอบ

ภาพที่ 4.28 หน้าจอการสอบออนไลน์ที่นักศึกษาต้องพิมพ์คำตอบลงในช่องว่าง

นักศึกษาจำเป็นต้องเข้าสอบแบบเผชิญหน้า 2 ครั้งเท่านั้น ได้แก่

(1) การสอบวัดระดับภาษาอังกฤษ เนื่องจากกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีระบุให้นักศึกษาระดับปริญญาโทจำเป็นต้องผ่านการสอบวัดระดับภาษาอังกฤษ โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดสอบ มีข้อกำหนดว่านักศึกษาต้องลงทะเบียนมาแล้วอย่างน้อย 9 เครดิต 1 ภาคการศึกษา และต้องสอบให้ได้คะแนน 60 คะแนนจาก 100 จึงจะถือว่าผ่านการสอบตามเกณฑ์ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยอนุญาตให้นักศึกษาสามารถใช้คะแนนวัดระดับภาษาอังกฤษ TOEIC, TEPS, TOEFL หรือ IELTS ยื่นทดแทนการสอบที่มหาวิทยาลัยได้

(2) การสอบประมวลความรู้ นักศึกษาต้องสอบประมวลความรู้สำหรับนักศึกษาที่ลงทะเบียนอย่างน้อย 18 เครดิต และ 2 ภาคการศึกษา นักศึกษาจำเป็นต้องลงทะเบียนเรียน 2 วิชาเอก โดยมีวิชาด้านการจัดการทั่วไปเป็นวิชาบังคับ นักศึกษาต้องได้คะแนนขั้นต่ำอย่างน้อย 40 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 70 คะแนน

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย KNOU ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในช่วงปี 2013 – 2015 มีจำนวนประมาณ 120 คน ดังตารางที่ 4.2-4.4 โดยคัดเลือกใบสมัครจากประสบการณ์ทำงาน เกียรติคุณของการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และการประยุกต์วิชาที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในอนาคต เมื่อผ่านการคัดเลือกใบสมัคร จะนัดสอบสัมภาษณ์

ตารางที่ 4.2 จำนวนนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ปี 2013-2015

Sex	2013	2014	2015
Male	95	95	97
Female	32	20	22
Total	127	115	119

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย KNOU ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในช่วงปี 2013 – 2015 มีจำนวนประมาณ 120 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุส่วนใหญ่ระหว่าง 30-49 ปี (ตารางที่ 4.3) มีตำแหน่งหรืออาชีพที่หลากหลาย (ตารางที่ 4.4) ทั้งทำงานในภาครัฐ และเอกชนส่วนใหญ่ เกี่ยวกับ ตำแหน่งด้านการบริหารจัดการ (Management / Professional service) และ พนักงานบริษัท (Office work) และนักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่แทบทุกพื้นที่ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี แต่ส่วนใหญ่อาศัยและทำงานอยู่ในโซล และหัวเมืองใหญ่ เนื่องจากเป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่มีการตั้งบริษัท สำนักงานอยู่หนาแน่น (ภาพที่ 4.29)

ตารางที่ 4.3 อายุของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ปี 2013-2015

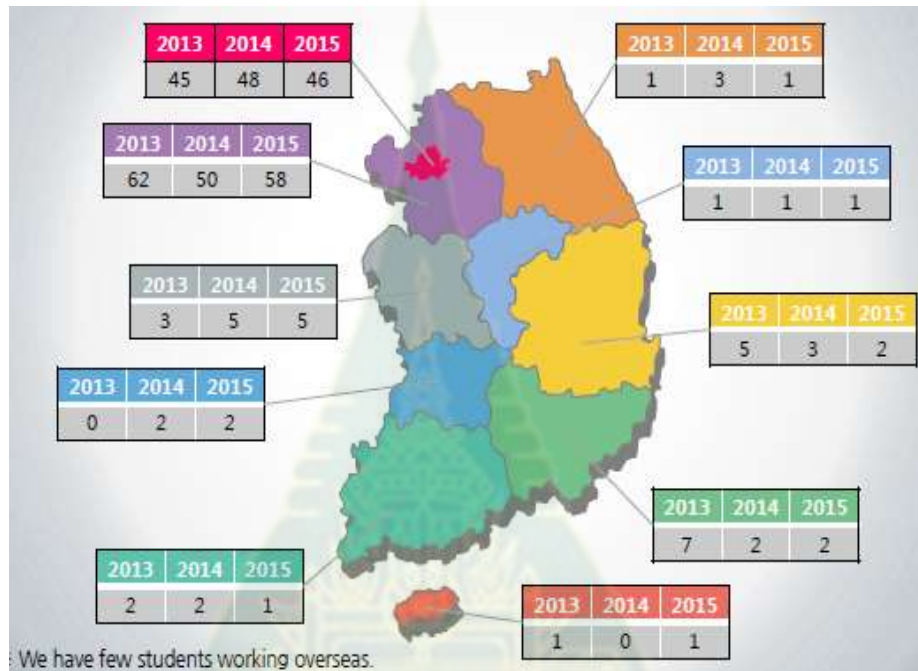
Age	2013	2014	2015
20-29	8	6	3
30-39	62	52	43
40-49	38	39	52
50-59	13	17	19
60-69	5	2	3
70-79	1	-	-
Total	127	116	120
Min	26	26	27
Max	76	23	63

*รวมจำนวนนักศึกษาที่ได้คัดเลือกเข้าศึกษาเพิ่มเติม

ตารางที่ 4.4 สถานะอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ปี 2013-2015

Occupation	2013	2014	2015
Public Official	8	2	4
Government Enterprise	11	6	5
Millitary Officer	2	1	-
Judicial Officer	1	4	4
Doctor	2	5	-
Pharmacist	-	1	2
Medical administrtion	4	-	2
School Faculty	2	5	3
Educational administration	4	-	2
Journalist / Broadcaster	-	2	1
Management / Professional service	35	27	34
Office work	42	39	39
Sales	6	5	8
Manufacturing	2	3	8
Self-employed	7	9	5

Occupation	2013	2014	2015
Housewife	-	-	1
Student	-	1	1
Etc.	5	5	-

ภาพที่ 4.29 จำนวนนักศึกษาแยกตามพื้นที่ระหว่างปี ค.ศ. 2013-2015

2) ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัย KNOU

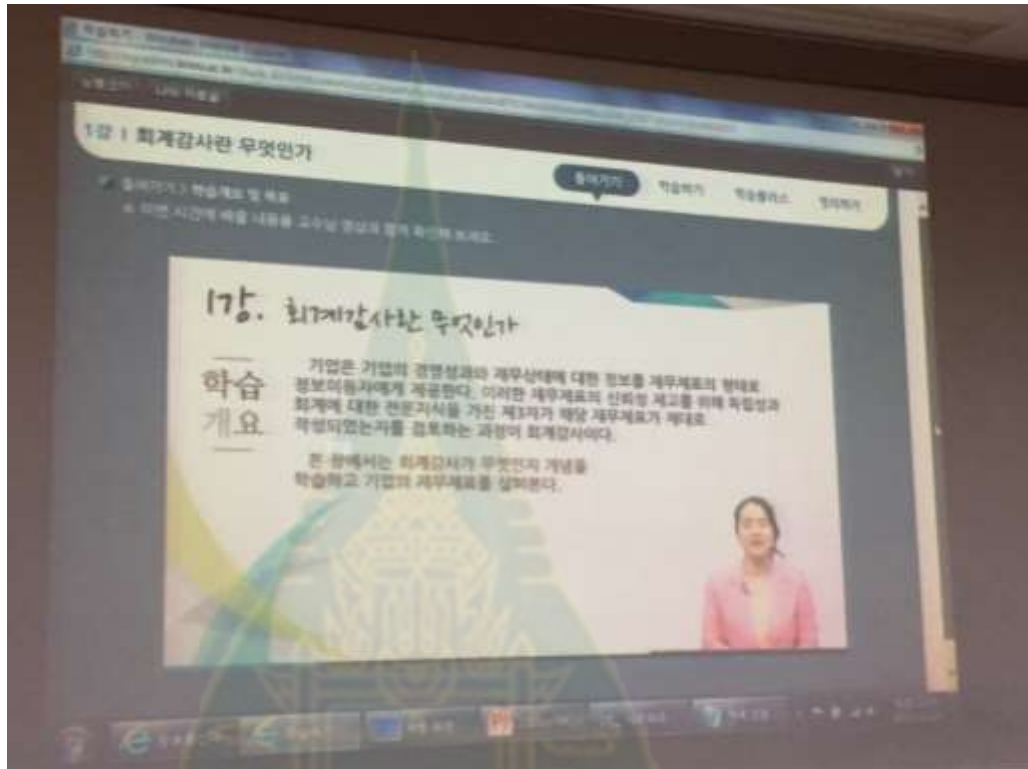
มหาวิทยาลัย KNOU ตั้งอยู่ที่เมืองโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ภายในมหาวิทยาลัยมีอาคาร Digital Media Center เพื่อให้บริการการผลิตสื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์รูปแบบดิจิทัลของหลักสูตรภายในมหาวิทยาลัย

ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัย KNOU ประกอบด้วย

2.1) เครื่องมือสร้างเนื้อหาวิชา (Content Creation Tools, CCT)

เนื้อหาของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของ KNOU เป็นการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เต็มรูปแบบซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าเรียน ทำกิจกรรม และสอบแต่ละวิชาผ่านออนไลน์ ยกเว้นการสอบวัดระดับภาษาอังกฤษและการสอนประมวลความรู้ที่ยังต้องเป็นรูปแบบเผชิญหน้า

การสร้างเนื้อหาวิชาดำเนินการผ่านคณะกรรมการพัฒนาเนื้อหาวิชา ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนแต่ละวิชา บรรณาธิการด้านเนื้อหา (Editor) ผู้ออกแบบการผลิตสื่อการสอน (Production Designer) และ บุคลากรสนับสนุนของศูนย์สื่อการสอนดิจิทัล เพื่อผลิตเนื้อหาวิชาในรูปแบบสื่อดิจิทัลและนำเนื้อหาที่ผลิตแล้วขึ้นระบบของมหาวิทยาลัย KNOU

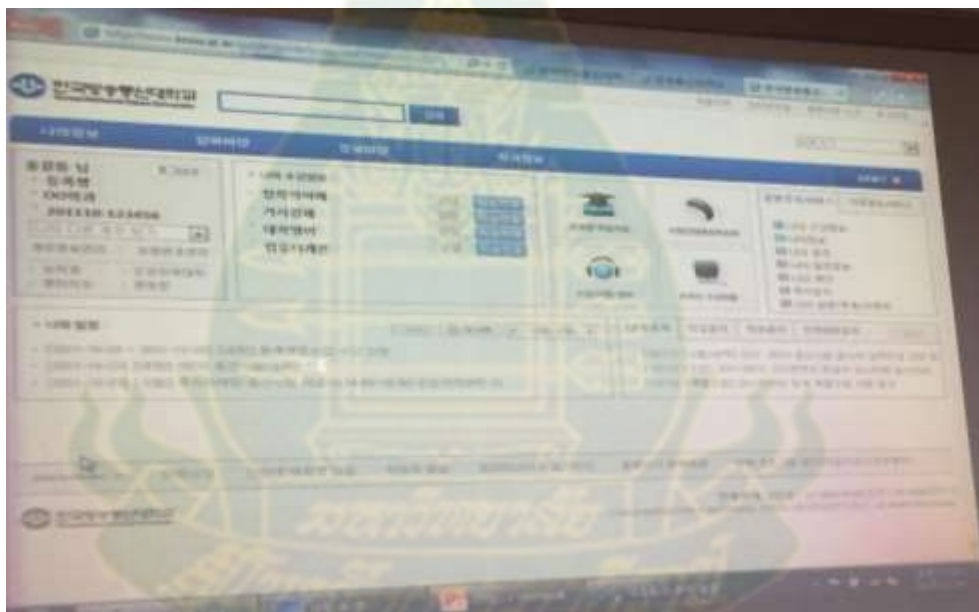
ภาพที่ 4.30 ตัวอย่างเนื้อหาชุดวิชาด้านการเงินที่ปรากฏในระบบของมหาวิทยาลัย KNOU

2.2) ระบบการจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System, LMS)

มหาวิทยาลัย KNOU พัฒนาระบบการจัดการการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าใช้งานจุดเดียว (Single Log-in) เพื่อเข้าถึงระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการจัดการข้อมูลนักศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 4.31 นักศึกษาสามารถทำการลงทะเบียน จ่ายเงิน เข้าเรียนวิชาที่ลงทะเบียน ร่วมกิจกรรม เข้าสอบออนไลน์ และแสดงความก้าวหน้าด้านการเรียนได้

ภาพที่ 4.31 หน้าเว็บไซต์ของ KNOU ที่นักศึกษาสามารถเข้าใช้งานที่จุดเดียว (Single log-in)

ภาพที่ 4.32 หน้าจอระบบ LMS ของ KNOU

2.3) ระบบการจัดการเกี่ยวข้องกับนักศึกษา (Student Management System, SMS) ของ KNOU

ระบบการจัดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของ KNOU ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา เป็นระบบการจัดการซึ่งทางมหาวิทยาลัย KNOU พัฒนาระบบขึ้นใช้เอง ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าใช้งานจุดเดียว (Single Log-in) กับระบบการจัดการความรู้หรือ LMS

ภาพที่ 4.33 หน้าจอแสดงข่าวประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา

ภาพที่ 4.34 หน้าจอเว็บไซต์ที่แสดงให้เห็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาทั้งหมด

2.4) ระบบด้านบัญชีและการเงิน (Accounting System, AS)

ระบบด้านบัญชีและการเงิน (Accounting System, AS) จะอยู่ภายใต้ระบบการจัดการส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา (Student Management System, SMS) ผ่านระบบออนไลน์ของ KNOU ที่ใช้การเข้าถึงจุดเดียว โดยก่อนเปิดภาคการศึกษาประมาณหนึ่งเดือน นักศึกษา

จะได้รับข้อความแจ้งว่าระบบเปิดให้ลงทะเบียน พร้อมกับชุดวิชาที่ลงทะเบียนได้ โดยนักศึกษาสามารถทำการลงทะเบียนหน้าเว็บไซต์ พร้อมแจ้งความประสงค์ชำระเงิน เพื่อนำไปจ่ายเงินไปโอนชำระเงินที่ธนาคาร หลังจากนั้นระบบจะแจ้งข้อมูลการลงทะเบียนไปยังฝ่ายทะเบียน อาจารย์ผู้สอน และฝ่ายการเงินทันที อย่างไรก็ตาม ระบบบัญชีและการเงินส่วนที่เป็นระบบของมหาวิทยาลัย ทางคณะผู้ให้ข้อมูลของ KNOU ไม่สามารถเข้าถึงและเปิดเผยต่อคณะผู้วิจัยได้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตร

มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัย Korea National Open University (KNOU) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

จากการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หลักสูตรมหาบัณฑิตบริหารธุรกิจออนไลน์ของมหาวิทยาลัย Business Breakthrough (BBT) ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัย Korea National Open University ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี คณะผู้วิจัยนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูล ดังนี้

3.1 ลักษณะทั่วไปของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์

จากการเปรียบเทียบทั้ง 3 หลักสูตรแล้ว สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบลักษณะทั่วไปของหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์

หัวข้อที่เปรียบเทียบ	หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มธธ.	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย BBT	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย KNOU
1) รูปแบบการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยของรัฐ	มหาวิทยาลัยเอกชน	มหาวิทยาลัยของรัฐ
	มีวิสัยทัศน์เป็นมหาวิทยาลัยเปิด	รูปแบบบริษัทมหาชน	มีวิสัยทัศน์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยทางไกล
	เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต	มีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างเครือข่ายความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคคล	ให้แก่ผู้จัดการธุรกิจที่ต้องการเพิ่มศักยภาพ

หัวข้อที่ เปรียบเทียบ	หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มสธ.	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย BBT	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย KNOU
			ทางธุรกิจ
2) ลักษณะของ หลักสูตร ออนไลน์	หลักสูตรปริญญาโท ออนไลน์ ภาษาอังกฤษ	หลักสูตรปริญญาโท ออนไลน์ ภาษาญี่ปุ่น สำหรับปริญญาโทสาขา การจัดการระดับโลก สอนเป็นภาษาอังกฤษใน ปีที่สอง	หลักสูตรปริญญาโท ออนไลน์ ภาษาเกาหลี
3) ลักษณะอาจารย์ ผู้ผลิตและผู้สอน	อาจารย์มหาวิทยาลัย นานาชาติในแถบ อาเซียนเข้าร่วมเป็น ผู้ผลิตและผู้สอน	อาจารย์และผู้บริหารใน ธุรกิจที่มีความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้ เข้าร่วมเป็นผู้ผลิตและ ผู้สอน	อาจารย์ภายในและ ประจำคณะบริหารธุรกิจ ทั้ง 8 วิชาเอกร่วมเป็น ผู้ผลิตและผู้สอน
4) ลักษณะของ กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษา	ตั้งเป้าหมายเป็น นักศึกษานานาชาติใน แถบอาเซียน ปัจจุบัน นักศึกษาที่ลงทะเบียน เรียนยังเป็นนักศึกษาคน ไทย	รองรับนักศึกษาที่เป็น ผู้บริหารและผู้จัดการ ชาวญี่ปุ่น ที่ต้องการ พัฒนาความรู้ เพื่อก้าวสู่ ระดับบริหารที่สูงขึ้น และนักศึกษาทำงานอยู่ ทั่วโลก	เป็นนักศึกษา และ คนทำงานชาวเกาหลีใน ประเทศสาธารณรัฐ เกาหลี

3.2 กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน (Development Process) ผู้วิจัยนำเสนอการเปรียบเทียบ 4 ประเด็นคือ 1) บทบาทและหน้าที่ของการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนออนไลน์ 2) การพัฒนาโครงสร้างและการสนับสนุนเนื้อหาการเรียนการสอน 3) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรและชุดวิชา และ 4) การส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าร่วมการเรียนการสอนออนไลน์ ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัย BBT และ มหาวิทยาลัย KNOU

หัวข้อที่เปรียบเทียบ	หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มสธ.	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย BBT	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย KNOU
1) บทบาทและหน้าที่ของการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนออนไลน์	บทบาทและหน้าที่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร 2) คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาการรวมกรรมการด้านออกแบบระบบการสอน 3) เจ้าหน้าที่สำนักบัณฑิตศึกษา และ 4) บุคลากรสนับสนุนจากศูนย์การเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์	บทบาทและหน้าที่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ประกอบด้วย 1) บุคลากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานพัฒนาหลักสูตรเป็นกรรมการ 2) กลุ่มคณาจารย์ 3) กลุ่มประสานงานนักศึกษา 4) กลุ่มผู้ช่วยสอน 5) บุคลากรแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) กลุ่มตลาด 7) กลุ่มธุรการ	บทบาทและหน้าที่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอน 2) คณาจารย์ผู้สอน 3) ผู้ออกแบบการผลิต 4) บรรณาธิการชุดวิชา 5) บุคลากรสนับสนุนของศูนย์สื่อการเรียนดิจิทัล และ 6) ผู้ช่วยสอน
2) การพัฒนาโครงสร้างและการสนับสนุนเนื้อหาการเรียนการสอน	คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา วางแผนและกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปแบบของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม กรรมการออกแบบระบบการสอน	คณะกรรมการพิจารณาเนื้อหาหลักสูตร ที่ตรงกับความต้องการของผู้บริหารสมัยใหม่และคัดเลือกคณาจารย์ผู้สอนที่มีชื่อเสียง เพื่อดำเนินการนำเสนอ	คณะกรรมการพิจารณาเนื้อหา พิจารณาความต้องการทางวิชาการและวิชาชีพในการพัฒนาโครงสร้างและเนื้อหาเพื่อรองรับความหลากหลายทางวิชาชีพ

หัวข้อที่ เปรียบเทียบ	หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มสธ.	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย BBT	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย KNOU
	ออกแบบสื่อและ กิจกรรมเพื่อสนับสนุน ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้ของผู้เรียน	เนื้อหาการเรียนการสอน ให้คณะกรรมการ พิจารณาเนื้อหาก่อนที่ อาจารย์ผู้สอนจะพัฒนา เป็นสื่อร่วมกับแผนก เทคโนโลยีสารสนเทศ และบริษัทผู้ผลิตสื่อที่ ทางมหาวิทยาลัยจ้าง	การสนับสนุนเนื้อหาการ เรียนการสอนอาศัย ผู้ออกแบบ การผลิต บรรณาธิการ ชุดวิชา และบุคลากร สนับสนุนของศูนย์สื่อ การสอนดิจิทัล และ ผู้ช่วยสอน
3) การออกแบบ และพัฒนา หลักสูตรและ ชุดวิชา	<p>ประชุมกรรมการพัฒนา หลักสูตร ↓ คณะกรรมการผลิตและ บริหารชุดวิชา/ผู้สอน ผลิตเนื้อหา ↓ พัฒนาสื่อการสอน อิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับ กรรมการออกแบบ ระบบการสอน ↓ ผลิตสื่อการสอน ↓ นำเนื้อหาที่ผลิตแล้วขึ้น ระบบ</p>	<p>ประชุมกรรมการพัฒนา เนื้อหาหลักสูตร ↓ คัดเลือกผู้สอน ↓ ผู้สอนผลิตเนื้อหา ↓ ผู้สอนพัฒนาสื่อร่วมกับ แผนกเทคโนโลยี สารสนเทศและ บริษัทผู้ผลิตสื่อที่ทาง มหาวิทยาลัยจ้าง ↓ ผลิตสื่อการสอน ↓ นำเนื้อหาที่ผลิตแล้วขึ้น ระบบ</p>	<p>ประชุมกรรมการพัฒนา เนื้อหาหลักสูตร ↓ ผู้สอนผลิตเนื้อหาที่ ใช้ในการจัดการเรียน การสอนออนไลน์ ↓ พัฒนาสื่อการสอน อิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับ ผู้ออกแบบสื่อการสอน ↓ ผลิตสื่อการสอน ↓ นำเนื้อหาที่ผลิตแล้วขึ้น ระบบ</p>

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

หัวข้อที่ เปรียบเทียบ	หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มสธ.	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย BBT	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย KNOU
4) การส่งมอบ และสนับสนุน นักศึกษาใน การเข้าร่วม การจัดการ เรียนการสอน ออนไลน์	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อแสดงบนระบบ Moodles ที่แยกออก จากระบบการจัดการ ข้อมูลนักศึกษา - การให้คำปรึกษาผ่าน เว็บบอร์ดโดยอาจารย์ ผู้สอน และเสริมด้วย การเชื่อมโยง facebook เพื่อเพิ่ม ช่องทางสื่อสารสังคม ออนไลน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อแสดงบนระบบ Air Campus ที่รวม การจัดการเรียนการ สอนออนไลน์เข้ากับ ระบบการจัดการ ข้อมูลนักศึกษา - ให้คำปรึกษาด้าน เนื้อหาการเรียนการ สอนผ่านการอีเมลใน ระบบ และติดตามการ จัดการเรียนการสอน ออนไลน์โดยผู้ช่วย สอนร่วมกับอาจารย์ ผู้สอน - ให้บริการด้านอื่น ๆ สนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนออนไลน์ เช่น เอกสารที่ เกี่ยวข้อง การเข้า ระบบ เป็นต้น โดย หน่วยสนับสนุน นักศึกษาและฝ่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อแสดงบนระบบ KNOU ที่รวมการ จัดการเรียนการสอน ออนไลน์เข้ากับระบบ การจัดการข้อมูล นักศึกษา - ให้คำปรึกษาด้าน เนื้อหาการเรียนการ สอนผ่านการโพสต์ และการแชทในระบบ เพื่อติดต่อกับผู้ช่วย สอนร่วมกับอาจารย์ ผู้สอน - ให้บริการด้านอื่นๆ สนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนออนไลน์ เช่น เอกสารที่ เกี่ยวข้อง การเข้า ระบบ เป็นต้น โดย หน่วยสนับสนุน นักศึกษาและฝ่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ

3.3 ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Education System) ผู้วิจัย
นำเสนอการเปรียบเทียบ 4 ประเด็น คือ 1) เครื่องมือการสร้างเนื้อหาวิชา (Content Creation

Tools, CCT) 2) ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Systems, LMS) 3) ระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา (Student Management System, SMS) และ 4) ระบบด้านบัญชีและการเงิน (Accounting System, AS) ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบระบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตออนไลน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช มหาวิทยาลัย BBT และ มหาวิทยาลัย KNOU

หัวข้อที่เปรียบเทียบ	หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มสธ.	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย BBT	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย KNOU
1) เครื่องมือการสร้างเนื้อหาวิชา (Content Creation Tools)	แสดงสื่อวีดิทัศน์ และ เอกสารอ่านประกอบ	แสดงสื่อวีดิทัศน์ เอกสารอ่านประกอบ และวิธีการเข้าฟังจากการกดคีย์บอร์ด	แสดงสื่อวีดิทัศน์ และ เอกสารอ่านประกอบ
2) ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Systems)	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อแสดงบนระบบ Moodle ที่แยกออกจากระบบการจัดการข้อมูลนักศึกษา - นักศึกษาอภิปรายแบบ Synchronous โดยโปรแกรมเสริม เช่น Microsoft Link หรือ skype - การสอบเป็นแบบเผชิญหน้า 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อแสดงบนระบบ Air Campus ที่รวมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เข้ากับระบบการจัดการข้อมูลนักศึกษา - นักศึกษาอภิปรายแบบ Asynchronous โดยการฝากข้อความไว้บนเว็บบอร์ด - การสอบเป็นแบบออนไลน์ ใช้การแสดงตัวจากลายนิ้วมือ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อแสดงบนระบบ KNOU ที่รวมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เข้ากับระบบการจัดการข้อมูลนักศึกษา - นักศึกษาอภิปรายแบบ Asynchronous โดยการฝากข้อความไว้บนเว็บบอร์ด - การสอบเป็นแบบออนไลน์ ใช้การหน้าจอให้พิมพ์ในช่วงเวลาสอบ

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

หัวข้อที่ เปรียบเทียบ	หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มสธ.	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย BBT	หลักสูตร MBA มหาวิทยาลัย KNOU
3) ระบบการ จัดการที่ เกี่ยวข้องกับ นักศึกษา (Student Management System)	ระบบจัดการข้อมูล นักศึกษา เป็นระบบ STOU ที่สามารถ ลงทะเบียนเรียน แสดง ความก้าวหน้าด้านการ เรียน ผลการเรียน แจ้ง ข่าวประชาสัมพันธ์ ปฏิทินการศึกษา ผ่าน ทางออนไลน์	ระบบ Air Campus เป็นระบบที่สามารถ ลงทะเบียนเรียน แสดงความก้าวหน้าด้าน การเรียน ผลการเรียน แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ ปฏิทินการศึกษา ผ่าน ทางออนไลน์	ระบบของ KNOU สามารถลงทะเบียน เรียน แสดงความ ก้าวหน้าด้านการเรียน ผลการเรียน แจ้งข่าว ประชาสัมพันธ์ ปฏิทิน การศึกษา ผ่านทาง ออนไลน์
4) ระบบด้านบัญชี และการเงิน (Accounting System, AS)	นักศึกษาสามารถ ลงทะเบียนผ่านระบบ จัดการข้อมูลนักศึกษา และพิมพ์ใบชำระเงินที่ ธนาคารเพื่อยืนยันการ ลงทะเบียนที่ระบบ	นักศึกษาสามารถชำระ ค่าลงทะเบียนผ่านบัตร เครดิตที่หน้าระบบ จัดการข้อมูลนักศึกษา	นักศึกษาสามารถ ลงทะเบียนผ่านระบบ จัดการข้อมูลนักศึกษา และพิมพ์ใบชำระเงินที่ ธนาคารเพื่อยืนยันการ ลงทะเบียนที่ระบบ

ตอนที่ 4 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผลการวิจัยนำเสนอการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตร
นานาชาติบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชให้มี
ประสิทธิภาพ โดยนำเสนอในประเด็นกระบวนการพัฒนาจัดการเรียนการสอนออนไลน์
(Development Process) และระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Education System) ที่มี
การบูรณาการจากการศึกษาจากหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หลักสูตรของมหาวิทยาลัย
BBT และ มหาวิทยาลัย KNOU ดังนี้

4.1 กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ (Development Process)

ผู้วิจัยนำเสนอกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ (Development Process) ใน 4 ประเด็น คือ 1) บทบาทและหน้าที่ของการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนออนไลน์ 2) การพัฒนาโครงสร้างและการสนับสนุนเนื้อหาการเรียนการสอน 3) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรและชุดวิชา และ 4) การส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าร่วมการเรียนการสอนออนไลน์ ดังนี้

1) บทบาทและหน้าที่ของการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

การพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ควรดำเนินการในรูปแบบคณะทำงานหรือคณะกรรมการที่จัดตั้งบุคลากรร่วมกันพิจารณาเนื้อหา ผลิตเนื้อหา และส่งมอบเนื้อหาที่รวมบุคลากรทั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา กรรมการออกแบบระบบการสอน บุคลากรสนับสนุนจากศูนย์การเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning Center) เจ้าหน้าที่สำนักบัณฑิตศึกษา บุคลากรสนับสนุนเป็นผู้ปรากฏตามภาพ 4.35 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยแต่ละฝ่ายมีบทบาทและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ออกแบบภาพรวมของหลักสูตร รวมถึงความเหมาะสมของการคัดเลือกคณาจารย์ผู้สอนและเนื้อหาแต่ละชุดวิชา

(2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นคณาจารย์ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรให้ทำหน้าที่ดูแล และรับผิดชอบมาตรฐานของหลักสูตร เกี่ยวกับคุณสมบัติของคณาจารย์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา และการประเมินผลนักศึกษาซึ่งจะประกอบด้วยผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร

(3) คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา เป็นคณาจารย์หรือบุคลากรด้านวิชาการมีหน้าที่นำเสนอเนื้อหาการเรียนการสอน และดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในฐานะผู้สอน

(4) กรรมการด้านออกแบบระบบการสอนจากศูนย์การเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning Center) สังกัดสำนักเทคโนโลยีการศึกษาเป็นบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการออกแบบแนวทางการส่งมอบเนื้อหาการเรียนการสอนในรูปแบบที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละชุดวิชา ซึ่งทางมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้จัดเป็นกรรมการด้านออกแบบระบบการสอนรวมอยู่ในคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา

(5) บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน หรือผู้ช่วยสอน เป็นบุคลากรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่ช่วยเตรียมความพร้อมและประสานการเรียนการสอนกับคณาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งทำ

หน้าที่ธุรการด้วย ทางมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชยังไม่เคยกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยสอน โดยทำหน้าที่ตอบสนองต่อนักศึกษาได้อย่างเหมาะสมทั้งมิติด้านเวลา ความถี่และเนื้อหา

(6) เจ้าหน้าที่สำนักบัณฑิตศึกษา เป็นกลุ่มบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประสานงานข้อมูลเกี่ยวกับระบบข้อมูลนักศึกษา ตั้งแต่ การลงทะเบียน การจ่ายเงิน เข้าเรียนวิชาที่ลงทะเบียน ร่วมกิจกรรม เข้าสอบออนไลน์ และแสดงความก้าวหน้าด้านการเรียนได้ การตอบสนองข้อสงสัยของนักศึกษา รวมทั้งทำหน้าที่การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

(7) บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สนับสนุนเทคโนโลยีระบบการจัดการเรียนการสอน เป็นกลุ่มบุคลากรจากศูนย์การเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning center) เนื่องจากคณาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีออนไลน์ในการส่งมอบเนื้อหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัย BBT และ KNOU ต่างให้บริการสนับสนุนเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถเข้าเรียนได้ตลอดเวลา

ภาพที่ 4.35 ผู้มีบทบาทและหน้าที่การพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

2) การพัฒนาโครงสร้างและการสนับสนุนเนื้อหาการเรียนการสอนออนไลน์ของ หลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

การพัฒนาโครงสร้างและเนื้อหาการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เป็นการพิจารณาร่วมกันของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร การประชุม วิชาหลักสูตรร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกจากทั้งสายวิชาการและวิชาชีพ เพื่อ ประเมินความสอดคล้องสำหรับคุณลักษณะของการบริหารจัดการธุรกิจสมัยใหม่และพัฒนาเป็น โครงสร้างการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หลังจากนั้น คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ดำเนินการคัดเลือกคณาจารย์ผู้สอน และมอบหมายให้ปรีภกร่วมกับกรรมการด้านออกแบบระบบการสอนจากศูนย์การเรียนการสอนทาง อิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning Center) สำนักเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อนำเสนอเนื้อหาและออกแบบ สื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพในการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของการ จัดการเรียนการสอนออนไลน์แต่ละชุดวิชา การผลิตสื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ควร ดำเนินการล่วงหน้าประมาณสี่ถึงหกเดือน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ก่อนการจัดการเรียนการสอน ออนไลน์จริง

3) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรและชุดวิชาของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หลังจากคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรได้พิจารณาหลักสูตรแล้ว การออกแบบ เนื้อหาในแต่ละชุดวิชาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจะดำเนินการโดยคณะกรรมการผลิต และบริหารชุดวิชาประชุมร่วมกับกรรมการด้านออกแบบระบบการสอนเพื่อร่วมกันออกแบบการผลิต สื่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตร โดยชุดวิชาหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยการจัดการเรียน การสอนออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วยบรรยาย กิจกรรมที่มอบหมายนักศึกษาทั้งกิจกรรมงานเดี่ยว และกิจกรรมงานกลุ่ม การอภิปรายภายในห้องเรียน

4) การส่งมอบและสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าร่วมการเรียนการสอนออนไลน์ ของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยควรพิจารณาระบบการส่งมอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่ เชื่อมต่อกับระบบการจัดการข้อมูลนักศึกษาด้วยระบบการเข้าระบบครั้งเดียว (Single log-in) เพื่อ อำนวยความสะดวกในการส่งมอบและสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าร่วมการจัดการเรียนการสอน ออนไลน์ นอกจากนี้ควรพิจารณาจัดตั้งศูนย์ให้บริการสนับสนุนนักศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ออนไลน์ เพื่อให้นักศึกษาสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ได้ตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงเมื่อมีเหตุขัดข้องในการเข้าใช้ ระบบ รวมถึงการจัดตั้งกลุ่มผู้ช่วยสอนเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่าง ทั่วถึง

การให้บริการอย่างเฉพาะเจาะจงและครอบคลุมแก่นักศึกษามหาบัณฑิตออนไลน์ ช่วยก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนและสร้างเสริมความร่วมมือของนักศึกษาในการเข้าร่วมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์จนสำเร็จการศึกษาได้ในที่สุด

4.2 ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Education System)

ผู้วิจัยนำเสนอระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Education System) ใน 4 ประเด็น คือ 1) เครื่องมือการสร้างเนื้อหาวิชา (Content Creation Tools, CCT) 2) ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Systems, LMS) 3) ระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา (Student Management System, SMS) และ 4) ระบบด้านบัญชีและการเงิน (Accounting System, AS) ดังนี้

1) เครื่องมือการสร้างเนื้อหาวิชา (Content Creation Tools, CCT)

การสร้างเนื้อหาชุดวิชาของหลักสูตรออนไลน์นานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จำเป็นต้องอาศัยการดำเนินงานร่วมกันระหว่างคณาจารย์ผู้สอน และกรรมการด้านออกแบบระบบ การสอนจากสำนักเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อส่งผลเพิ่มประสิทธิภาพของเนื้อหาการเรียนการสอนให้มากที่สุด มหาวิทยาลัยควรมีการเตรียมความพร้อมทางด้านบุคลากรด้านการออกแบบระบบการสอนออนไลน์

2) ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Systems, LMS)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชประยุกต์ใช้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยระบบการจัดการเรียนรู้ของ Moodle ซึ่งเป็นระบบการจัดการการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาก้าวหน้า อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยควรพัฒนาการเชื่อมต่อกับระบบการจัดการข้อมูลนักศึกษาแบบเข้าสู่ระบบครั้งเดียว (Single Log-in) รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมต่อการแจ้งเตือนสู่ระบบอีเมลหรือสื่อสังคมออนไลน์ และการสนับสนุนการจัดการการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ด้วยการให้คำปรึกษาจากคณาจารย์และกลุ่มผู้ช่วยสอน เพื่อความรวดเร็วในการตอบสนอง และเนื้อหาที่ครอบคลุมในการจัดการเรียนรู้สัมพันธ์กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนด้วยตนเอง

3) ระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา (Student Management System, SMS)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชควรพิจารณาการปรับปรุงระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาให้ครอบคลุมการบริการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาหลักสูตรออนไลน์นานาชาติบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โดยเฉพาะการลงทะเบียนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบการจัดการเรียนรู้ แบบเข้าสู่ระบบเพียงครั้งเดียว (Single Log-in) เพื่อให้บริการนักศึกษาเบ็ดเสร็จออนไลน์ทั้งกระบวนการ

4) ระบบด้านบัญชีและการเงิน (Accounting System, AS)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชควรจัดการชำระเงินผ่านออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวก
สะดวกแก่นักศึกษา เนื่องจากปัจจุบันระบบรับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์มีความสะดวกและ
ปลอดภัยมากยิ่งขึ้น การดำเนินการชำระเงินค่าลงทะเบียนผ่านระบบยังเป็นการลดภาระงานทั้งของ
นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ด้านการเงินในการให้บริการนักศึกษาอีกด้วย

ตารางที่ 4.8 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้รับผิดชอบ ผู้มีส่วนร่วม และตัวชี้วัดด้านเวลาและผลงาน

โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

■ กำหนดเวลา ■ ยึดหยุ่น

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ผู้มีส่วนร่วม	ตัวชี้วัด	เดือนที่																								เปิดภาคการศึกษาที่							
				-24	-23	-22	-21	-20	-19	-18	-17	-16	-15	-14	-13	-12	-11	-10	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7
1 การประชุมเพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดแผนการดำเนินงาน และกระบวนการติดตามการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ	เจ้าของหลักสูตร และผู้บริหารทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักวิชาการ สำนักบัณฑิต สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา สำนักทะเบียนการศึกษา กองคลัง กองแผน นิติกร)	อธิการบดี ผู้บริหารระดับสูง	รายชื่อผู้รับผิดชอบ แผนการดำเนินงาน และกระบวนการติดตามการพัฒนาหลักสูตร																																
2 สาขาวิชากำหนดแผนการพัฒนาหลักสูตร แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	สาขาวิชา	กองแผนงาน	แผนการพัฒนาหลักสูตร รายชื่อกรรมการพัฒนาหลักสูตร																																
3 สาขาวิชาดำเนินการร่างหลักสูตรตามเกณฑ์มหาวิทยาลัย	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	สำนักวิชาการ และกองแผนงาน	หลักสูตรฉบับร่าง																																
4 ประสานกับกองแผนงานวิเคราะห์จุดคุ้มทุน และกำหนดค่าลงทะเบียน	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	กองแผนงาน	แผนการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน รายละเอียดหนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก																																
5 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเพื่อวิพากษ์หลักสูตร	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	คณะผู้ทรงคุณวุฒิ	เพื่อวิพากษ์หลักสูตร																																
6 ตรวจสอบความพร้อมระเบียบการเบิกจ่ายต่าง ๆ	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	กองแผนงาน สำนักบัณฑิต และนิติกร	ระเบียบการเบิกจ่ายต่าง ๆ																																
7 ตรวจสอบหลักสูตรและคุณสมบัติอาจารย์ตามเกณฑ์ 2558	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	สำนักวิชาการ	หลักสูตรและคุณสมบัติอาจารย์ตามเกณฑ์ 2558																																
8 เสนอหลักสูตรเข้ากรรมการบัณฑิตสาขาวิชาพิจารณา	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	คณะกรรมการบัณฑิตสาขาวิชา	วาระเสนอหลักสูตรเข้าสภาวิชาการ																																
9 เสนอหลักสูตรเข้ากรรมการบัณฑิต มสธ	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	คณะกรรมการบัณฑิตบัณฑิต มสธ	วาระเสนอหลักสูตรเข้าคณะกรรมการบัณฑิตบัณฑิต มสธ																																
10 เสนอหลักสูตรเข้าสภาวิชาการ	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	สภาวิชาการ	วาระเสนอหลักสูตรเข้าสภาวิชาการ																																
11 เสนอหลักสูตรเข้าสภามหาวิทยาลัย	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	สภามหาวิทยาลัย	วาระเสนอหลักสูตรเข้าสภามหาวิทยาลัย																																
12 เสนอหลักสูตรเข้า สกอ. รับทราบ	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	สกอ.	วาระเสนอหลักสูตรเข้า สกอ.																																
13 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบแต่ละวิชา เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาเพื่อผลิตเนื้อหาชุดวิชา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการบริหารหลักสูตร สำนักเทคโนโลยีการศึกษา	หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา																																
14 นำเนื้อหาพร้อมพัฒนาเป็นสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับผู้ออกแบบสื่อการสอน	อาจารย์ผู้สอน	สำนักเทคโนโลยีการศึกษา	โครงร่างสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์																																
15 ผลิตสื่อการสอน	อาจารย์ผู้สอน	สำนักเทคโนโลยีการศึกษา	สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์																																
16 ทดลองขึ้นเนื้อหาในระบบ	สำนักเทคโนโลยีการศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	เนื้อหาการสอนในระบบการเรียนการสอน																																
17 พัฒนาระบบรองรับการจัดการการเรียนรู้	สำนักเทคโนโลยีการศึกษา	กรรมการบริหารหลักสูตร สำนัก	ระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ																																
18 พัฒนาระบบสนับสนุนข้อมูลนักศึกษา	สำนักบัณฑิต	กรรมการบริหารหลักสูตร สำนัก	ระบบสนับสนุนข้อมูลนักศึกษา																																
19 พัฒนาระบบรองรับการลงทะเบียนและชำระเงิน	สำนักบัณฑิต กองคลัง	กรรมการบริหารหลักสูตร สำนัก	ระบบรองรับการลงทะเบียนและชำระเงิน																																
20 ประชาสัมพันธ์หลักสูตร	งานประชาสัมพันธ์	ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์	สื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตร																																
21 ให้คำปรึกษาวิชาที่สอน	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการบริหารหลักสูตร สำนัก	หลักฐานการให้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้สอน																																
22 ให้คำปรึกษาจากหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	สำนักบัณฑิต	อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการบริหาร	หลักฐานการให้คำปรึกษาของหน่วยงานสนับสนุน																																
23 ติดตามนักศึกษา	สำนักบัณฑิต	อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการบริหาร	หลักฐานการติดตามนักศึกษา																																
24 ประเมินผลระบบรองรับและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กรรมการบริหารหลักสูตร	ผลการประเมินระบบรองรับและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน																																
25 ประเมินผลหลักสูตร	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	กรรมการบริหารหลักสูตร	ผลการประเมินหลักสูตร																																